

ಅ. ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ವಿಧಾನದಿಂದ ಶ್ರುತ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಶ್ರುತವನ್ನು ಲಿಪಿಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಜ್ಞಾನದಾನದ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಷ್ಯಾನುಕ್ರಮದ ಸ್ವತ್ತಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರುತ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ ನಡೆದಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಲಿಪಿಬದ್ಧ ಶ್ರುತದ ಬಳಕೆ ರೂಢಿಗತವಾದ ಅನಂತರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಬಳಕೆ ದಿನದಿನಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಶ್ರುತಗ್ರಂಥಕರ್ತೃ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರುತಗ್ರಂಥ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಅಗತ್ಯ ವೇಪೆಟ್ಟಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಡಪತ್ರದವಾಗಿದ್ದುದ ರಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇದರಿಂದ ಶ್ರುತವನ್ನು ಸ್ವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡಲು ಇದ್ದ ಪುಣ್ಯಪ್ರದ ಅವಕಾಶ ಈಗ ಅಂತಹ ಶ್ರುತಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ಮರಲ್ಲದವರಿಗೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಶ್ರುತವು- ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಲಾದ ಪುಸ್ತಕವು- ಶಾಸ್ತ್ರವೇನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇದರ ದಾನವು- ಶಾಸ್ತ್ರದಾನವು. ಇದು ಪುಣ್ಯಪ್ರದ ಜ್ಞಾನದಾನದ ಸಾಫ ಪಡೆಯಿತು. ಶ್ರಾವಕ ಜನಕ್ಕೆ ನಿಯತವಾಗಿರುವ ಆರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ(ಷಟ್ಪುರ್ವ)ಗಳಲ್ಲಿ ‘ದಾನ’ವೂ ಒಂದು ಈ ದಾನವು ಆಹಾರ, ಅಭಾಯ, ಭೈಷಜ್ಯ (ಜೈವಧ) ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ ದಾನದ ಈ ವಿಧಾನದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಆಚಾರ, ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಜೋತಿಷ, ವೈದ್ಯ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂದಿನವರೆವಿಗೂ ಉಳಿದು ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಮಹತ್ವ ಇಷ್ಟೇಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಜೈವಧಮ್ರದ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದಿಗೆಂಬರ ಪಂಥ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದ

ಮಹೋನ್ನತ ಶಿಶಿರಪೂರ್ಯವಾಗಿರುವ ಷಟ್ಕೌ ಖಿಂಡಾಗಮ ಮತ್ತು ಅದರ ಟೀಕೆ ಧವಲಾ ಸಹಿತವಾಗಿ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಧಾನವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮೂಡುಬಿದರೆ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಂದಿರುವ ತಾಡಪತ್ರ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಧವಲಾ ಟೀಕೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊದಲನೆದಾಗಿ ಏರೆಸೇನರ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವಿದೆ:

ಶಬ್ದ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಶಾಭ್ಯೋಗ್ರಂಥಾ ಧಜಮುನಿರಿತ್ಯೇವ ರಾದ್ವಾಂತವಿಧಿಃ

ಸಾಙ್ಕಾತ್ರೋ ಸರ್ವಜ್ಞಾ ವಿವೇತ್ಯಭಿಹಿತಮತಿಭಿಃ ಸೂಕ್ತೈ ವಸ್ತುಪ್ರಯೋತಃ ।

ಯೋ ದೃಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಧಿರಿತಿ ಜಗತಿ ಪೂರ್ವ ಭಂಡಾರಿಃಃ

ಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಏರೆಸೇನೋ ಜಯತಿ ಪರಮತದ್ವಾಂತ ಭಿತ್ರಂತ ಕಾರಃ ॥೧॥

ಇದರ ಒಳಿಕ ಗದ್ಯಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂದಕುಂದಾನ್ನಯದ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಕೇಲವರು ಆಚಾರ್ಯರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದೆ. ಈ ಅನ್ವಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಲಧಾರಿಣ ದೇವರ ಅಗ್ರಶಿಷ್ಟರಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಶುಭಚಂದ್ರದೇವ ಮುನಿಪರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಹನ್ಮೋಂದು ಶೈಲೀಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಗುಣಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಶುಭಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಶುಭಚಂದ್ರಸೂರಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರಿಸಿದೆ. ಶುಭ ಚಂದ್ರರನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನಿ ಪದ್ಯಗಳ ಅನಂತರ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ – “ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಸಮಸ್ತ ಗುಣಗಣಾಲಂಕೃತ ಸತ್ಯಶೌಚಾಚಾರ ಚಾರುಚರಿತ್ರ ನಯವಿನಯ ಶೀಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ್ಯಂ ವಿಬುಧ ಪ್ರಸನ್ನೆಯುಂ ಆಹಾರಾಭಯ ಭ್ರೂಷಂಜ್ಞಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ವಿನೋದೆಯುಂ ಗುಣಗಣ ಹ್ಲದೆಯುಂ ಜಿನಸ್ತುವನ ಸಮಾಯ ಸಮುಚ್ಚಲಿತ ದಿವ್ಯ ಗಂಧ ಬಂಧುರ ಗಂಧೋದಕ ಪವಿತ್ರಗಾತ್ಮೆಯುಂ ಗೋತ್ರ ಪವಿತ್ರೆಯುಂ ಸಮೃದ್ಧಿ ಚೊಡಾಮಣೆಯುಂ ಮಂಡಲ(ಕ) ನಾದ ಶ್ರೀ ಭುಜಬಲಗಂಗಪೇಂದ್ರಮಂಡಿ ದೇವರತ್ನೆಯರುಮಪ್ಪ ರವಿದೇವಿಯಕ್ಷಂ ಶ್ರುತಪಂಚಮಿಯ ವ(ಬ?)ನ್ನಿಕೆರೆಯುತುಂಗ ಚೈತಾಲಯ ದಾಚಾರ್ಯರುಂ ಭುವನವಿಶ್ವಾತರುಮೆನಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ನೊಂತುಜ್ಞವಣೆಯಾನಾದ

ಶ್ರೀಶಭಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವಗೆ ಶ್ರುತ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಧವಲೆಯಂ ಪ್ರಸ್ತುಕಂ ಮಂಗಲ ಮಹಾ”_ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ರವಿದೇವಿಯಕ್ಕನ ಗುಣವಣಣನೆಯೊಡನೆ ಅವಳು ಶ್ರುತಪಂಚಮೀ ನೋಂಪಿ ನಿಮಿತ್ತದ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರುತಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ‘ಧವಲಾ’ ಪ್ರಸ್ತುಕವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ತನ್ನ ಗುರು ಬನ್ನಿಕೆರೆಯ ಉತ್ತಂಗ ಚೈತ್ಯಾಲಯದಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಭಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವರಿಗೆ (ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ) ಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತರಾಗಿರುವ ಶಭಚಂದ್ರರ ಮತ್ತು ರವಿದೇವಿಯಕ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಪರಿಚಯವು ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳಿದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.^೧ ಶಭಚಂದ್ರರಗುರು ಮಲಧಾರಿದೇವರ ತಪಶ್ಚಯೇಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ‘ಮರೆದುಮರೊಮ್ಮೆ...’ ಶೈಲ್ಕೋಕ್ವ ತದ್ವತ್ವಾಗಿ ಶ್ರ. ಬೆ. ಶಾಸನ ಸಂ. ೪೩/೧೧೯/೧೫೫೫ ದಿನದ್ವಾರೂ ಶಭಚಂದ್ರರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದರಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಬನ್ನಿಕೆರೆಯುತ್ತಂಗ ಚೈತ್ಯಾಲಯದಾಚಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ. ಮಾಧವಚಂದ್ರರು ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು (ಶಾ.೧೪೪/೨೫೪/೫೫೨) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕ ಗಂಗರಸ, ಅವನ ಅಣ್ಣಿ ಬೊಪ್ಪದೇವ ದಂಡನಾಯಕ, ಅತ್ಯಿಗೆ ಜಕ್ಕಣಾಬ್ಬಿ, ಹೆಂಡತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಇವಳ ತಂಗಿ ದೇಮತಿ, ತಮ್ಮ ಖಾಚಣ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಶಭಚಂದ್ರರ ಗೃಹಸ್ಥ ಶಿಷ್ಯರು.

ಶಭಚಂದ್ರರು ಶಾ. ಶಕ ಗಂಭಿರ(ಕ್ರ. ಶ. ಗಂಭಿರ)ರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲೇಖಿನ ವ್ಯತ ತಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. (ಶಾ. ಸಂ. ೪೩/೧೧೯/೧೫೫). ರವಿದೇವಿಯಕ್ಕನನ್ನು ದೇಮಿಯಕ್ಕ ದೇವಮತಿ (ದೇಮವತಿ?) ದೇಮತಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರಿಸಿದೆ. ಈಕೆ ನಾಗಲೆಯ ಮಗಳು ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಚಾಮುಂಡನ ಪತ್ತಿ. ಇವಳನ್ನು ‘ಪರಮ ಜಿನಮತ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಕರಣ ಕಾರಣೇಭೂತ ಜಿನಶಾಸನದೇವತಾಕಾರ ಕಲ್ಪಿ, ಧರಣಿಸುತ್ತೆ, ಶ್ರೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾತ್ಯಾಪಿತ್ಸ್ವೀರೋದಸುತ್ತೆ’ ಎಂದು ವಣನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇವಳು ಆಹಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಿಯ ಭೇವಜಗಳನ್ನು ವಣಾಚತುಷ್ಪಯಗಳಿಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿ ಆಯುಷ್ಯಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಶಕ.ಸಂ. ಗಂಭಿರ(ಕ್ರ.ಶ. ಗಂಭಿರ) ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿವಿಧಿಯಿಂದ

ದಿವಂಗತಳಾದಳೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. (ಶಾ.ಸಂ ೪೯/೧೨೯/೧೫೫). ಧವಲಾ ಪ್ರಶ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಇವಳಿ
 ಸಂಬಂಧಿಕನಾಗಿ ‘ಮಂಡಲಿ(ಕ?)ನಾದ ಶ್ರೀ ಭುಜಬಲ ಗಂಗ ಪೆಮಾಡಿ ದೇವನೊಬ್ಬನ ಹೋರತಾಗಿ
 ಮತ್ತು ಸುಚನೆಯೂಳ್ಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಭುಜಬಲ ಗಂಗ ಪೆಮಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ
 ಗುರುತಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶುಭಚಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಟೆ ಮತ್ತು ಗುರು ಶಿಷ್ಟೆಯರ ಸಮಕಾಲೀನತೆ ಹಾಗು
 ಇವಳಿ, ಅಹಾರಾದಿದಾನದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಧವಲಾ ಪ್ರಶ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ
 ರವಿದೇವಿ(ವಿರಿ?) ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿರುವ ದೇಮಿಯಕ್ಕೆ
 ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಒಬ್ಬಳೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ದೇಮಿಯಕ್ಕನು
 ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೨೦ ರಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತಳಾಗಿರುವಳಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ
 ಶುಭಚಂದ್ರರಿಗೆ ಧವಲಾ ಗ್ರಂಥದ ದಾನ ಮಾಡಿರುವಳೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಧವಲಾ
 ಪ್ರಶ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಜಿನ್ನಮ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಶಂಸೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವನ ಬಗ್ಗೆ ‘ನಿಶಿಲ ಸಾಕ್ಷರಿಕಾಸ್ತ
 ವಿಲಾಸದರ್ವಣಾಂ’ ಎಂದಿರುವ ಪ್ರಶಂಸಾ ಉತ್ತರಿಯಿಂದ ಇವನು ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನದ ಈ
 ಗ್ರಂಥದ ಬರೆಹಗಾರನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ಉಪಲಬ್ಧವಿದ್ದ ಗ್ರಂಥದಾಧಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಧವಲಾ
 ಓರ್ಕೆಯ ರಚನೆಯು ಸ್ವಾಮಿ ವೀರಸೇನರಿಂದ ಶ.ಕ. ಸಂ.೨೫೬(ಕ್ರಿ.ಶ.೮೮೯) ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಗೊಂಡಿದೆ.
 ಈ ಸಮಯದಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ದೇಮಿಯಕ್ಕನು ಶಾಸ್ತ್ರದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಈ
 ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಸಿರುವಳೆಂದಾಗುವುದು. ಈ ಮುನ್ಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ
 ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಂಭವನೀಯ. ಆದರೆ ಗೊಮ್ಮೆಟಸಾರದ
 ರಚನೆಯ ಬಳಿಕ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಆ ನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ಇದರ ಹಟ್ಟಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು.
 ಅಥವಾ ಅನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿವೆಯೆಂದು
 ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ದೇಮಿಯಕ್ಕನು ಶುಭಚಂದ್ರರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನವಿಶ್ರುತ ಅಥವಾ
 ಅದರ ಆಧಾರದಿಂದ ಬರೆಯಲಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು

ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಈ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯು ಸುಮಾರು ೯೦೦ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು
ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದೆಂದು ಗಣನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದ
ಶಿಶಿರಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಷಟ್ಕಾ ಶಿಂಡಾಗಮವು, ‘ಧರುಲಾ’ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ
ಹೊಂದಿರುವ ಟೀಕೆ ಸಹಿತ ನಮ್ಮವರೆಗೆ ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವುದು ಮಹನೀಯಾದ
ದೇವಿಯಕ್ಷನಿಂದಾಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ನಿರ್ಮಿತ್ತದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೌರವಭಾವದಿಂದ
ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.^೨

ಇಂದ್ರನಂದಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ವೀರಸೇನರಿಂದ ‘ಸತ್ಯಂ’ದ ರಚನೆಯಾದ
ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮಹಾಧವಲ(ಮಹಾಬಂಧ) ಗ್ರಂಥವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತಾಡಪತ್ರ
ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ‘ಸಂತಕಮ್ಮ ಪಂಚಿಕಾ’ ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣವಿದೆ. ‘ಪಂಚಿಕಾ’ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ
ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಅರ್ಥಕ್ಕೇಶದ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹುದು. ಇದರ
ರಚನಾಕಾರರು ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಇದರ ಕರ್ತೃ ವೀರಸೇನರೇ
ಆಗಿರಬಹುದೆಂದಲ್ಲಿ ಚೋಧ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪಂಚಿಕೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಹಾಬಂಧದ
ಸ್ಥಿತಿಬಂಧ ಅಧಿಕಾರ ಅನುಭಾಗ ಬಂಧ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಬಂಧ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ
ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗದ ಕಥನವಿದೆ.

ಸತ್ಯಮ್ ಪಂಚಿಕೆಟ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅನುಪಮ ಸತ್ಯಾತ್ಮದಾನ ನಿರತ, ಸಂಯಕ್ಷ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
ಶಾಂತಿನಾಥನು ಸದ್ಘಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ‘ಸತ್ಯಮ್ ದಾ ಪಂಚಿಕೆ’ ಯಂ ವಿಸ್ತರದಿ ಬರೆಸಿ
ಮಾಘಾಣಂದಿವ್ರತಪತಿಗೆ ಇತ್ತನು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು (ಹಿಂದಿನ) ಪ್ರತಿಗೆ ಸಮಾನರೀತಿಯಿಂದ
ಉದಯಾದಿತ್ಯನು ಬರೆದನು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಸ್ಥಿತಿಬಂಧ ಅಧಿಕಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗುಣಭದ್ರರ ಗುಣವಣನೆ
ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಬಳಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದ್ವಿತೀ ಪರಿವರ್ದನ ಶೀತರಶ್ಮಿ ಶ್ರೀ ಮಾಘನಂದ ಮುನಿಪನ
ಉದಯವನ್ನು ಗುಣವಣನೆಯೋಡನೆ ಹೇಳಿದೆ ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಸಮೃಕ್ಷ್ಣ ದೇಶಸಂಯಮ
ಮುಂತಾದವುಗಳ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೆಂಬ ಹೊಗಳಿಕೆ ಹೊಂದಿದ ಸೇನನ ವಣನೆಯಿದೆ. ಇದರ

ಅನಂತರ ಶೀಲನಿದಾನೆ, ಜಿನೇಶ್ವರಭಾಕ್ತೀ ಲಲನಾರತ್ನ ‘ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯ’ “ಆ ವನಿತಾರತ್ನದ ವೇಂಪಾವಂಗ ಪೋಗಲಲರಿದು (ಪೆಂಪು ಆವಂಗಂ ಪೋಗಳಲರಿಯದು?) ಜಿನಪೂಜೆಯ ನಾನಾ ವಿಧದ ದಾನದ (ಅ) ಮಲಿನ ಭಾವದೊಳಾ ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯಂ ಪೋಲ್ಲುರಾರ (ರು?) ಶ್ರೀ ಪಂಚಮಿಯಂ ನೋಂತು ದಾಲಾಪನಂ ಮಾಡಿ ಬರೆಸಿ ರಾದ್ವಾಂತಮನಾ ರೂಪವತೀ ಸೇನವಧೂ ಜಿತಕೋಪ ಶ್ರೀ ಮಾಘಾನಂದಿಯತಿಪತ್ತಿಗಿತ್ತುಳ್ಳ ” ಎಂದು (ಶಾಂತಿ) ಸೇನನ ಪತ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯು ಶ್ರೀ ಪಂಚಮೀ ನೋಂಷಿ ನಿಮಿತ್ತದ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಿ ರಾದ್ವಾಂತ (ಸಿದ್ಧಾಂತ)ವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಮಾಘನಂದಿಯತಿಪತ್ತಿಗೆ ಇತ್ತ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಅನುಭಾಗಬಂಧಾಧಿಕಾರದ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ—ಮೊದಲ ನೂರು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕಾಗ್ರೇಸರ ಮಾಘನಂದಿ ವೃತ್ತಿಂದ್ರನ ಗುಣವಣಣನೆಯಿಂದ. ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇನನ ಗುಣವಣಣನೆಯಿದೆ. ಶಾಂತಿಸೇನನ ಸತಿ ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯ ಸದ್ಗುರು ಗುಣಗಳ ವಣಣನೆಯಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಆರನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯು ಹಮಾಬಂಧದ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಬರಸಿ ಶ್ರೀ ಮಾಘನಂದಿ ಮುನಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರದೇಶ ಬಂಧಾಧಿಕಾರದ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಧಾರಿ ಮುನಿಂದ್ರನ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿದೆ. ಬಳಿಕ ಮಾಘನಂದಿ ವೃತ್ತಿನಾಥನ ಗುಣವಣಣನೆ ಇದೆ. ಇದರ ಮುಂದೆ ಪ್ರನಃ ಶ್ರೀ ಮೇಘಾಚಂದ್ರವೃತ್ತಿ—ಪದ—ಪಂಕೇರುಹಾಸಕ್ತ ಷಟ್ಕೋ ಪದ... ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕಾಗ್ರೇಸರ ಮಾಘನಂದಿ ವೃತ್ತಿಂದ್ರನ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಇದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ—

ಶ್ರೀ ಪಂಚಮಿಯಂ ನೋಂತುದ್ವಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬರಸಿ ರಾದ್ವಾಂತಮನಾ

ರೂಪವತೀ ಸೇನವಧೂ ಜಿತಕೋಪ ಶ್ರೀ ಮಾಘಾನಂದಿ ವೃತ್ತಿಗಿತ್ತುಳ್ಳ

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.³

ಮೇಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಸತ್ಯಮುಂದ ಪಂಚಿಯನ್ನು ಶಾಂತಿನಾಥನು ಶ್ರೀ ಮದುದಯಾದಿತ್ಯನಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿ ಶ್ರೀ ಮಾಘನಂದಿ ಯತಿಪತ್ತಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯು ಶ್ರೀ ಪಂಚಮೀ ನೋಂಷಿಯ ನಿಮಿತ್ತದ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮಹಾಬಂಧ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮಾಘನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬೀಯನ್ನು ಸೇನವಧೂ,

ಶಾಂತಿಸೇನನ ಸತಿ, ಮಲ್ಲಿಕವ್ವೆ ಎಂದೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈಕೆಯು, ಸತ್ಯಮುಂ ಪಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಘನಂದಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ಮಡಿದ ಶಾಂತಿನಾಥನ ಮಡದಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿನಾಥನನ್ನು ಸೇನ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಸೇನ ಎಂದೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇವನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆ? ಎಂಬುದರ ಸ್ವಷ್ಟ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ‘ನೂತ್ನಧರ್ಮಜನಿವನೆಂದು ಕಿತ್ತೆ’ ಎಂದು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಷ್ಟ ಶಬ್ದ ಯೋಜನೆಯ ‘ಸಾನಂದದಿಂ ಕೃತುಂ ಭೂಭರಮೆಷ್ಟಂ’ ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣದಿಂದ ಇವನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಉಹಿಸ ಭುದಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಭ್ರಾಯ್ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರು ಇವನನ್ನು ‘ಶಾಂತಿಸೇನ ರಾಜ’ ನೆಂದು ಮತ್ತು ಇವನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ‘ಮಲ್ಲಿಕಬ್ರಿರಾಣಿ’ ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮಹಾಬಂಧದ ಸಂಪಾದಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಮೇರು ಚಂದ್ರದಿವಾಕರರು ಶಾಂತಿಸೇನನ ಬಗ್ಗೆ ‘ಯೇ ರಾಜಾ ಧೇ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ‘ರಾಜಾ ಶಾಂತಿಪ್ರೇಣ’ ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.೪ ಆದಾಗ್ಯ ಇವನ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾಘನಂದಿಯವರ ಕಾಲ ನಿಣಾಯದೊಡನೆ ಇವನ ಜೀವಿತ ಕಾಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಸ್ಥಿತಿಬಧಾಧಿಕಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಗುಣಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಇದೆ. ಅದರ ಬಳಿಕ (ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ ಸೂಚನೆಯೊಡನೆ) ಮಾಘನಂದಿ ಮುನಿಪನಾದನು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅನಂತರ ಅನುಭಾಗ ಬಂಧಾಧಿ ಕಾರದ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಘನಂದಿಯವರ (ವ್ರತೀಂದ್ರರ) ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರದೇಶಬಂಧಾಧಿಕರದ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲಧಾರಿ ಮುನಿಂದ್ರ ಗುಣಕೀರ್ತನೆ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಘಾಚಂದ್ರ ಗುಣಕೀರ್ತನೆಯೊಡನೆ “ಮೇಘಾಚಂದ್ರ ವ್ರತಿಪತಿಪದಪಂ ಕೇರುಹಾಸಕ್ತ ಷಟ್ಪದ” ಎಂದಿದೆ. (ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸಾಲು ಚ್ಯಾತವಾಗಿದೆ.) “ಸ್ವೇಧಾಂತಿಕಾಗ್ರೇಸರನೆನೆ ನೆಗಳ್ಳ ಮಾಘನಂದಿ ವ್ರತೀಂದ್ರರಂ” ಎಂದು ಮಾಘನಂದಿ ಮುನಿಯವರನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ. ಮುಂದಿನ

ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ‘ಸೇನವಥು’ (ಮಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಯು) ‘ಶ್ರೀಪಂಚಮಿಯಂ ನೋಂತು ದಾಂಪನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನು ಬರಸಿ’ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

‘ಮಾಘನಂದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆಚಾರ್ಯರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತರಾದ ಮಾಘನಂದಿಯವರು ಮೇಘಚಾಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಟಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧಕವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳಿದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ (೪೨/೬೯/೨೨) ನಯಕೀಕರಿಸಿದೇವ ಮುನಿಪನ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಇದೆ. ಇವರ ಶಿಷ್ಟ ಮೇಘಚಂದ್ರರು, ಇವರ ಸಧಮುರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಲಧಾರಿದೇವರು. ಈ ಮೇಘಚಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಟ ಮಾಘಾನಂದಿ ಮುನಿಪ ಭಟ್ಟಾರಕಾಗ್ರೇಸರರು. ಮಹಾಬಂಧದ-ಪ್ರದೇಶಬಂಧಾಧಿಕಾರದ ಅಂತ್ಯ ಪ್ರತಿಸ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಲಧಾರಿಸ್ವಾಮಿಯವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಅನಂತರ ಮೇಘಚಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಟರೇನಿಸಿ ಮಾಘಾನಂದಿ ಮುನಿಪರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಇದರು ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತರಾಗಿರುವ ಮಾಘನಂದಿಯವರಿಂದ ಅನನ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಯಕೀಕರಿಸಿದೇವ ಶಾಕೇರಂದ್ರನವದ್ಯ ಚೆಂದ್ರಮಸಿ ದುಮುಕಿಖಾಖ್ಯಾ ಸಂಪತ್ತರ, ವೈಶಾಲಿ-ಧರ್ಮ-ಚರ್ಚೆದರ್ಶಿ ದಿನ, ಸೂರ್ಯಾಂತ್ರಜಿವಾರ, ಪೂರ್ವಾಂತ್ರಿಕ, ಪ್ರಹರೀಗತೀಧರಸಹಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ಕ್ರ.ಶ.ಗ್ರಂಥರಲ್ಲಿ) ದಿವಂಗತರಾದರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಪ್ರತಿಷ್ಟ ಮಾಘ ನಂದಿಯವರು ಶ್ರೀ.ಶ. ಗ್ರಂಥ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಹದಿಮೂರುನೇ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದು ಗಣನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೇಘಚಂದ್ರರ ಸಧಮುರಾದ ಮಲಧಾರಿ ದೇವರನ್ನು ‘ಅಣ್ಣತಟಾಕವಾಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಘನಂದಿಯವರ ಪ್ರಥಾನ ವಿಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸೂಚನೆ ದೊರ್ಬಲ್ತುದೆ. ಈ ವಿಚಾರದನ್ನು ಸತ್ಯಮುಪಂಚಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ದಾನಕರ್ತೃ ಶಾಂತಿನಾಥ(ಸೇನ) ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಬ್ಬಿಯರು ಪಾರ್ಯಿಕವಾಗಿ ಅಣ್ಣಕೆರೆಯ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿನ್ನು ಸ್ಥಳದವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ.ಶ.ಗ್ರಂಥ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಸಾಯಪಾಹುಡ-ಚೋಳ-ಜಯಧರಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥದ ತಾಡಪತ್ರ ಪ್ರತಿಯ್ಯು ಶ್ರೀ ಭುಜಬಲಿ ಅಣ್ಣಶ್ರೇಷ್ಠಿಯು ಬರಯಿಸಿ ಪದ್ಯಸೇನ ಮುನೀಂದ್ರಿಗೆ ದಾನಾವಿಶ್ವವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.^೫ ಆದರೆ

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ವಿವರಣೆ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಾಲ ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಪರಿಷ್ಠಾರ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಜೈನ(ಶೈಮಿ) ವರ್ಗವು ಈಗ ಕಂಡು ಬರುವಂತೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷತಃ ಮೂಡುಬಿದರೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರ ಆಧಾರದಿಂದ ಭುಜಬಲಿ ಅಣ್ಣಶೈಮಿಯವರು ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಮೂಡುಬಿದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಿನ ಸ್ಥಳದವರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಉಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಉಹಿಸಿದ್ದ ದೂರ ಸಮಂಜಸ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ನಯಕೀಯಿಸಿದ್ದಾಂತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಗುಡ್ಡ(ಶೈಷ್ವ)ರಾಗಿದ್ದ ತೀರ್ಥ ಬಸವಸೆಟ್ಟಿ, ನಂಬಿದೇವಸೆಟ್ಟಿ, ಚೋಕಿಸೆಟ್ಟಿ, ಬಾಹುಬಲಿಸೆಟ್ಟಿ ಇವರೇ ಮುಂತಾದವರು, ಇವರಲ್ಲದೆ ಇತರ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ, ನೇಮಣಿಸೆಟ್ಟಿ, ಬ್ರಂಮಸೆಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಜೈನಶೈಮಿವರ್ಗದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭುಜಬಲಿ ಅಣ್ಣಶೈಮಿಯು ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿನ ಸಾಫತದವರಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸಂಭವವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೇಯವಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಇದರ ಸಂಭಾವ್ಯರೂಪದ ನಿಣಾಯವನ್ನು ಪದ್ಧಸೇನ ಮುನಿಗಳ ಪ್ರಧಾನ ವಿಹಾರಕ್ಕೇಶ್ವರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರುತಭಂಡರ-ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥರ್ಥಣೆ

ಒಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜೈನಧರ್ಮಿಗಳೀಯರ ಕೇಂದ್ರಸಾಫತನಗಳಾದ ಮತ, ಬಸದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜೈನಧರ್ಮಿಗಳಿರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಜೈನೇತರರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳವೇ. ಧರ್ಮಾಲಕೀಯಸಂಪನ್ಮೂಲಾದ ವೀರಸೇನ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ವಾಟಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಚಾತ್ರನತನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪದೇವಗುರು ವಿರಚಿತವಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥವು ಲಭ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಸದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಕಾವ್ಯಿ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಿರಿಸಿ

ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಪರಿಪಾಟಿ ಬಹು ಹಿಂದಿನಕಾಲದಿಂದಾ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಜೈನ ಪ್ರರೋಹಿತ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಉಪಾಧ್ಯೇ ಅಥವಾ ಪಂಡಿತ ವರ್ಗದವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಶ್ರಾವಕವರ್ಗದವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಜೋತಿಷ್ ನೋಂಪಿ-ಆರಥನೆ, ಹೋಮ, ಜಿನಸರ್ಪಿತೆ, ಪ್ರಾಚಾಸಾಹಿತ್ಯಾ, ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚಾರ,ತತ್ವ ವಿಚಾರ ಹೆಚೆನದಾಗಿ ಮತಗಳ ಶ್ರುತಭಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಉಳಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ರೂಡಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕನಾಡಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳು, ಹೊಂಬುಜ, ವಾರಂಗ, ಕಾಕಂಜಳಿ, ಮೂಡುಬಿದರೆ,ಸಿಂಗನಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಕಾರಂಜಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮತಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರುತಭಂಡಾರಗಳಿಂದ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಿತವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ.ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಉಳಿದುಬಂದಿದ್ದ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರವನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೈಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಕಲನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ತಮಿಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಲೆ ಚಿತ್ರಾಂಬೂರ್ ಶ್ರೀಮತ ಪ್ರೋನ್‌ರೂರ್ತಿ ಕಲಂದ್ರು ತಂಜಾವೂರಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸರಸ್ವತಿಜಮಹಲ್ ಶ್ರುತ ಭಂಡಾರ, ‘ಮುಕ್ಕೊಡ್ಡೆ’ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಜೈನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿದೆ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳ್ಳಲಷಟ್ಟಿರುವ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕನಾಡಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮದ್ರಾಸಿನ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ, ಇಂತಹಗಳೇ ಆದ ಇತರ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಸಂರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಭಂಡಾರಗಳಿಂದ್ದುವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಅನೇಕ ಜೈನಗ್ರಂಥಭಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಸಂರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಷಟ್ ಶಿಂಡಾಗಮ, ಕಸಾಯಪಾಹುಡ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಟೀಕೆಗಳಾದ ಧವಲಾ ಹಾಗೂ ಜಯಧವಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತಿವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳ ಮತ್ತು ಮೂಡುಬಿದರೆ ಸ್ವೇತಗಳು ಗಣ್ಯ ಸಾಫಿ ಪಡೆದಿವೆ.

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಗೋಮೃಟಸಾರ ಮತ್ತು ಲಭಿಸಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ
ನೇಮಿಚೆಂದ್ರ, ಸಿದ್ಧಾಂತಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳವು ಪ್ರಧಾನ ವಿಹಾರ
ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಪಡುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಿದ್ಧಾಂತ
ಗ್ರಂಥಗಳ ವಾಚನ-ಪ್ರಾವಚನ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದಿತೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂಶಯ ಪಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಷಟ್ ಖಿಂಡಾಗಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥದ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನಪಡೆದ ಶುಭಚಂದ್ರರ ಮತ್ತು ದಾನವಿತ್ತ
ದೇಮಿಯಕ್ಕನ ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯವು, ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರುತಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶಾಸನದಿಂದ
ಲಭಿವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮಹಾಬಂಧ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ಪಡೆದ ಮಾಘನಂದಿ ಅವರ
ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯವೂ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶಾಸನದಿಂದಲೇ ಲಭಿವಾಗಿದೆ. ಧವಲಾ ಪ್ರಶ್ನಿಯಿಂದ
ಶುಭಚಂದ್ರರ ವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರ ‘ಬನ್ನಿಕರೆ’ ಎಂದು ನಿದೇಣಿತವಾಗುವುದಾದರೂ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳವು
ಅವರ ಮುಖ್ಯ ವಿಹಾರಕೇಂದ್ರವಾಗಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಆಧಾರವಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಿದ ಚಿಕ್ಕಬೆಟ್ಟದ
ಮೇಗಳ ಶಾಸನಬಸದಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ (ಇ/೨೨/೮೨) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಮಹಾಪ್ರಧಾನದಂಡನಾಯಕ
ಗಂಗರಾಜನು ‘ಶುಭಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವರ ಕಾಲಂ ಕಚ್ಚಿ ಪರಮನಂ ಕೊಟ್ಟರ್’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.
ಈ ‘ಪರಮನ’ ತೋಟವು ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರದ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಶುಭಚಂದ್ರರ
ಮತ್ತು ದೇಮಿಯಕ್ಕನ ನಿಶಿದಿ ಶಾಸನಗಳೂ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಚಿಕ್ಕಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆಯೇ ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ
ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶ್ರವಣಬೆಗುಳವು ಶುಭಚಂದ್ರರ ಪ್ರಧಾನ ವಿಹಾರಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು
ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇದೇ ರಿತಿಯಾಗಿ ಮಹಾಬಂಧ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರದಾನವಾಗಿ ಪಡೆದ
ಮಾಘನಂದಿಯವರಿಗೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಪ್ರದಾನ ವಿಹಾರಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ
ಸಂದೇಹಕ್ಕೆಡೆಯಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನವಾಗಿ ಸಂದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ
ಅಧ್ಯಾಪನಾಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಚನ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತೆಂಬುದುನಿಶ್ಚಿತವಿದೆ. ಇದೇ ರಿತಿಯಾಗಿ ಈ
ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳೊಡನೆ ಅವಿನಾಭಾವರೀತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಸಾಯ ಪಾಹುಡ-ಚೊಣೆ
ವೃತ್ತಿ-ಜಯಧವಲಾಗಳ ಅಧ್ಯಾಪನ, ಅಧ್ಯಾಯನ, ಪ್ರವಚನವೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು
ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳಿದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯನಾಡಿಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಸದಿ ಇದೆ. ಇದರ ಹೇಸರು ಸಿದ್ಧಾಂತಬಸದಿ. ಈ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ್ದು ಅವುಗಳ ದಶನ, ಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ‘ಸಿದ್ಧಾಂತಬಸದಿ’ಎಂಬ ಹೇಸರು ಬಂದಿರುವ ಸಂಭಾವವಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳಿದಿಂದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಡುಬಿದೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಂಪರಾಗತ ಕಥನವಿದೆ ; ‘ಹೊಯ್ದಿಂದ ಮನೆನದ ರಾಜ ವೀರಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಡಗೂರಿನ ಬಳಿಯ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಭಂಕರವಾದ ಅಗ್ನಿಯು ಉತ್ತನ್ನವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದರ ಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜನು ಬಹುಮುಖವಾದ ಯತ್ನಮಾಡಿದನು. ಈ ಯಾವ ಯತ್ನವೂ ಸಫಲವಾಗದಿದ್ದುದರಿಂದ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರವಾದಿಗಳಿಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳಿನ್ನು ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ, ಅದನ್ನು ಶಮನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಪಾಠನೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಅವರು ಪೂಜೆ, ಆರಾಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾದ ತಪ ಸ್ವಾಧಕ ಪರಿಕರಗಳ ಸಮೇತ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ ಮಹಾಜ್ಞಾಲೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನಾದಿ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಿನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗಂಟ ಬೂದುಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಗಳಿನ್ನು ಮಂತ್ರ ಪುರಸ್ಕರ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದರು. ಆರಾಧನೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅದು ಪೂರಯಿಸುವುದರೋಳಗಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ನಂದುತ್ತಾ ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಶಮನ ಹೊಂದಿತು. ಈ ಅಗ್ನಿಯು ಉದ್ಘಾತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಒಂದು ಹೊಂಡವಿದೆಯೆಂಬುದು ಜನಶ್ರುತಿ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಬಿಳಿಗಿ ಶಾಸನದ ವಕ್ಷಣೆ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ.

ಕಣಾಂಟಕ ಸಿದ್ದ ಸಿಂಹಾಸನಧೀಶ್ವರ ಬಲ್ಲಾಲರಾಯಂ ಪ್ರಾಧಿಕಸೇ ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀತಿ

ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ್ ಇಂತು ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದರ್

ತಿಂಬಿ ರಾಯನನೆಂದು ನೆಲಂ ವಾಯ್ದುಡ ತನ್ನ ಮಂತ್ರ ಜಪವಿಧಿಯನಿಸಿದಂ ।

ಕುಂಬಲ ಕಾಯಂ ಸೂಳ್ಳ ಯಶಂಬಡೆ ದೇಸಕಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರನೇ ನೋಂತಂ ||²

ಚಾರುಕೀತಿ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾತವಾಗಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನ ಆರಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಶಮನಗೊಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ದೋರಸಮುದ್ರದಿಂದ (ಹಳೇಬೀಡು) ದಾಢಿಂ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯತ್ತು ಪಯಣ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕೆಲ ಸಮಾಯ ನಲ್ಲಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅನಂತರ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತರೆಂದು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಚಾರುಕೀತಿ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತವು (ಕ್ರಿ.ಶ.ಗ್ರಾಹಿತಲ್ಲಿ) ಅಷ್ಟಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆಂದೂ ಹೇಳಲಿಗಿದೆ. ನಲ್ಲಾರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ, ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀತಿ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಿಂದ ಪಯಣ ಮಾಡಿದಾಫ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಚಂದನದ ಹಾಪುಗೆ (ಪಾದುಕೆ) ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದಾರ್ಶನವೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನ ಮತ್ತು ರತ್ನಶಿಚಿತ ಜಿನಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನ ತೋರಿಸುವ ರೂಪಿ ಇದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶ್ರೀಮರ್ತದಲ್ಲಿ ‘ಸಿದ್ಧಾಂತದರ್ಶನ’ವೆಂದು ರತ್ನಚಿಂಬಿಗಳನ್ನ ತೋರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಃ ಇದು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದರ್ಶನದ ಅವಶಿಷ್ಟರೂಪವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಿಂದ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಲಾಯಿತೆಂಬ ಪರಂಪರಾಗತ ಕಥನದ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಕಾಪುರದಿಂದ ಬಂದವು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಇದೆ.^೪

ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಚಾರುಕೀತಿ ಪಂಡಿತಚಾರ್ಯರಿಗೆ ‘ಬಲ್ಲಾಳರಾಯ ಜೀವ ರಕ್ಷಾಪಾಲಕರು’ ಎಂಬ ಬಿರುದಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶಾಸನಾಗಳಲ್ಲಿ (೧೦೪/೨೫೪/೩೬೦ ಮತ್ತು ೧೦೫/೨೫೫/೩೬೪) ರೋಗಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ಮರಣೋನ್ನಿಖಿನಾಗಿದ್ದ ಬಲ್ಲಾಳ ರಾಜನನ್ನ ಚಾರುಕೀತಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ರೋಗಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನ ಹೇಳಿದ.^೫ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಗ್ನಿ ಉತ್ಪಾತದ ಶಮನ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬಿದುರು ಇವರಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಗುಳಿದಿಂದ ಬಂದಿರಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಬಂಕಾಪುರದಿಂದ ಬಂದಿರಲಿ ಅದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಏಳೆಂಟು ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯಸಂಗತಿ. ಸುತ್ತುಹ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪೂಜ್ಯ ಭಂಟಾರಕ ಸಂತತಿ ಮತ್ತು ಪಂಚರು ಯತ್ನಪೂರ್ವಕ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನಘ್ಯಾಸವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಈ ದಿನ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲವೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಎರಡನೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಪಠನ, ಅಧ್ಯಯನವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನ ಕಾಲದಿಂದೇಚಿಗೆ ಪೂರ್ಣರೀತಿಯಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ. ಗೊಮೃಟಸಾರದ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಪೂಶಸ್ತಾ ಪ್ರಸರಣ, ಎರಡನೆದಾಗಿ ಮುನಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ನಡೆದು, ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿನಿಗಳಲ್ಲಿಅಯೂ ಅಧ್ಯಯನಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಶಕ್ತಿತೆ, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಗೊಮೃಟಸಾರದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಮೌಲಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಮತದ ಪ್ರಚಾಲನೆ, ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಜಿನವಾಣಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಜಿನಮೂರ್ತಿಗಳಿಂತ ದಶನಾಹಕ ಮತ್ತು ಪೂಜನಾಹಕ ಮಾತ್ರವೇನಿಸಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡುವು.

ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಯತ್ನ

‘ಪ್ರತ್ಯಾಷ್ಣ ಜಿನವಾಣಿ’ ಎಂಬ ಪೂಜ್ಯಭಾವ ಪಡೆದಿದ್ದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಬೇಗನೆ ಮರಳಿಪಡೆಯಲಾಗದಂತೆ, ನಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಡುವುವೆಂಬ ಭೀತಿ ಚೈನ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನೂತನವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸಿಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ತರಣೆಚ್ಚೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ಇಚ್ಛೆಯು ಮಾತ್ರ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಷಟ್

ಖಂಡಾಗಮ, ಧವಲಾ ಟೀಕಾ ಸಮನ್ವಿತ ಪ್ರಥಮವಿಂಡ-ಜೀವಸಾಫಾನ ಸತ್ಯರೂಪಣಾ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗರ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಕಾರರ ಮಾತಿನ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಪೂರ್ವಕ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಿದೆ :

“ ಶ್ರೀಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇತಿಹಾಸ- ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಪಾಠನದ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಚಾರವು ಪಂ. ಟೋಡರ್ ಮಲ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯಪುರ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞೋರ್ ಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಕಾಯ್ದವು ಸುಸಂಪನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅದು ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಆತ್ಮನ ದಾರಿಯ ನಿರ್ಣ್ಯಾಂಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯ ದಾನವೀರ ಸ್ವ. ಸೇತ್ರ ಮಾಣೀಕಚೆಂದ್ ಜೀ.ಜೆ.ಪಿ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾರುತಾನೆ ಕೇಳಲ್ಲ. ಇಲೆಜಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ: ಸೇತ್ರ ಅವರು ಸಂಘಸಂಹಿತರಾಗಿ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಯಾತ್ರೆಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ರತ್ನಮಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮತ್ತು ಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರತಿಗಳ ದಶನ ಮಾಡಿದರು. ಸೇತ್ರ ಅವರ ಚಿತ್ರಪು ಬಹುಮೂಲ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳತ್ತ ಎಷ್ಟು ಹೋಯಿತೋ. ಆ ಪ್ರತಿಗಳ ತಾಡಪತ್ರಗಳು ಜೀಣವಾಗಿರುವ (ಲೊಡ್ಡಾಗಿರುವ) ಸಂಗತಿ ಅವರ ಧರ್ಮರಕ್ಷಕ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರಿ ಸದೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಅಲ್ಲಿನ ಭಂಟಾರಕರ ಮತ್ತು ಪಂಚರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅದರತ್ತ ಸೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರುಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಪಂಚರು ‘ನಾವು ಇವುಗಳ ದಶನ ಮತ್ತು ಪೂಜೆಮಾಡಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸಫಲವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ಜೈನಬಿದ್ರೀಯಲ್ಲಿ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಲ್ಲಿ) ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಓದಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೇತ್ರ ಅವರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು, ಆದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೀನೂ ಮಾಡಿದಾದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ವಿಚಾರ ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿ ಸಾಫಾನ ಪಡೆದು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು.

ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸೇತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರಮ ಸಹಯೋಗಿ ಮಿಶ್ರ. ಸೋಲಾಪುರ ನಿವಾಸಿ ಶ್ರೀ ಸೇತ್ತು ಹೀರಾಚಂದ್ರ ನೇಮ್ಮ ಚಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅವರಲ್ಲಿ ಧವಲಾಧಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರಗೊಳಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಗೊಳಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಸೇತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಚಂದ್ರ ಅವರ ಈ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತು ಸೇತ್ತು ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರು ಮಾರನೇ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ಗಿರಿಜನೇ ಇಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೇಳಗುಳಿದ ಪಂಡಿತ ಬ್ರಹ್ಮಸೂರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರನ್ನೂ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದ ಸಜ್ಜನಿಗೆ ಶ್ರೀ ಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮಂಗಲಾಚರಣವನ್ನು ಓದಿ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತರಾದರು. ಸೇತ್ತು ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿ ಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪವು ದೃಢವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಆಗ್ರಹಪಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಸೇತ್ತು ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ಸೇತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಚಂದ್ರ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಡಿ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿ ಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಡ್ಡಗೊಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಮತ್ತು ಸೇತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಚಂದ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋದರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ಮಾತು ಸಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಹೋಯುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಮಧ್ಯ ಅಜ್ಞ ಮೇರಿನ ಶ್ರೀ ಸೇತ್ತು ಮೂಲ್ ಚಂದ್ರ ಸೋನಿ ಅವರು ಶ್ರೀ ಪಂ. ಗೋಪಾಲದಾಸ ಬರ್ಯಾಯಾ ಅವರೊಡಗೂಡಿ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಅವರು ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಂಚರು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೊದನೆ ಮಾತನಡಿ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿ ಲಿಪಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿದರು. ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ

ಹಿಂದಿರುಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸೇತ್ತೊ ಮೂಲ್ ಚಂದ್ರ ಸೋನಿಯವರು ಸೋಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇತ್ತೊ ಹೀರಾ ಚಂಡ್ರ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇತ್ತೊ ಮಾಣಿಕ್ ಚಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಈ ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅನು ಮೋದನೆ ಮಾಡಿದರು. (ಇದೇ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ) ಅಮರಾವತಿಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಘ್ ಈ ಪನ್ನಾಲಾಲ್ ಅವರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ. ಅವರ ತಂಡೆ ಸ್ವಾ ಸಿಂಘ್ ಈ ವಂಶೀಲಾಲ್ ಅವರು ಗಣಣಾನೇ ಇಸ್ಟಿ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ, ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಂದ ಸಿದ್ಧಾತ್ಗ್ರಂಥಗಳ ಬರವಣಿಗೆ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುಸಾವಿರ ಶೈಲ್ಕೇಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಕಾರ್ಯವು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಲು, ಸೇತ್ತೊ ಜಿಯವರು ಈ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಅಜ್ಞ ಮೇರ್ ಗಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಇಚ್ಛೆ ಹೊಂದಿದ್ದರಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆ ಭಟ್ಕಾರಕರು ಮತ್ತು ಪಂಚರು ಒಪ್ಪಿದ್ದರು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಗಣಣಾನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇತ್ತೊ ಮಾಣಿಕ್ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಸೇತ್ತೊ ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರ ಮಧ್ಯ ಪುನಃ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. ಇದರ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರು ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಚಂದಾ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೂಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಂಡರು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ 'ಜೈನಚೋಧ'ದಲ್ಲಿ ನೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಕರಿಗಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ೧೪,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಂದಾ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಕೂಡಿಬಂದಿತು. ಆಗ ಸೇತ್ತೊ ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರು ಸೇತ್ತೊ ಮಾಣಿಕ್ ಚಂದ್ರ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಮಕ್ಕ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಂದ ಗಾಜಿ ರೂ.ಗಳ ಮಾಸಿಕ ವೇತನದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಪಕ್ಷವಾಯಿತು. ಇವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಿರಜ್ ನಿವಾಸಿ ಗಜಪತಿ ಶಸ್ತ್ರಿಯವರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮೂಡುಬಿದರೆ ಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅದೇ (ಗಣಣಾನೇ ಇಸವಿ) ವರ್ಷದ ಫಾಲ್ಗುನ ಮಾಸ, ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಸಪ್ತಮಿ ಬುಧವಾರದಂದು ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ

ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಇದಾದ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ದಶಮಿಯಂದು ಬಹ್ಯಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಜೀಯವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಜಯ ಧವಲಾದ ಗಜ ಪತ್ರ, ಎಂದರೆ, ಸುಮಾರು ಗಜಂಂ ಶೈಲ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಗ್ರಂಥದ ನಕಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ದಿವಂಗತರಾದರು.

ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಅನಂತರ ಗಜಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಇಂದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪಂ. ದೇವರಾಜ ಸೆಟ್ಟಿ. ಶಾಂತಪ್ಪ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಹಾಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ ಇಂದ್ರಾರ್ಥಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇತ್ರ ಹೀರಾ ಚಂದ್ರ ಅವರು ಪುನಃ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಬಂದು ಮೂರನೆಯ ಗ್ರಂಥ ರಾಜ ಮಹಾಧವಲವನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸುರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪತನ ಪಾಠನರೂಪದ ಸದುಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಟ್ಟಾರಕರು ಹಾಗೂ ಪಂಚರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುದಾದರು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮಹಾಧವಲದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ನೇಮಿರಾಜರಿಂದ ಮಾಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕೆಲಸವು ಇಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಇದರ ಬಳಿಕ ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಹಾಧವಲದ ನಾಗರೀ ಪ್ರತಿ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಪಂ. ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಮೂಲಕ ಸಮಾರು ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿ ಲಿಪಿ ಕಾರ್ಯವು ಇಗಿಂತಲೂ ಇಸವಿಗಿಂತಲೂ ನಡೆಯಿತು, ಮತ್ತು ಇಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪಂ. ದೇವರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ. ಪಂ. ಶಾಂತಪ್ಪ ಇಂದ್ರ, ಪಂ. ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ ಇಂದ್ರ ಮತ್ತು ನೇಮಿರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪಂ. ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು, ಪಂ.

ಗಜಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುಮಾರು ೨೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು.

ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಪ್ರತಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಇತಿಹಾಸ

ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಗಳ ನಾಗರೀ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಜಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗುಪ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಒಂದು ಕೆನ್ನಡ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿದುಷಿ ಪತ್ನಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯ ವಿಶೇಷ ಕೈವಾಡವಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಪಠನ ಪಾಠನದ ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಮಹನೀಯರ ಇವ್ವಾಗಿದ್ದಿತು. ಗಜಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗಣಾಜನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೋಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೀರಾ ಚೆಂದ್ರ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಯುಕ್ತ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸೇತ್ರ ರವರು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಒಯ್ಯಬುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಭಟ್ಟಾರಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಚರಿಗೆ ವಚನವಿತ್ತಿದ್ದರಾಗಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಘನಿಷ್ಠ ಮಿಶ್ರ ಸೇತ್ರ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಚೆಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಬಳಿಯೂ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಪ್ರತಿಗಳ ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೈತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಆಗ ಜಗಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಹಾರನ್ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಾಲಾ ಜಂಬೂ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತ ಪುರಸ್ಕಾರವಿತ್ತು ಆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ (ಚಿನ) ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನಗೊಳಿಸಿದರು.

ಗಜಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಆ ಕೆನ್ನಡ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತಾವೇ ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಸನೆ ಇತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಮಗನ ಖಾಯಿಲೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ

ಅವರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗ ಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ಅವರ ಪತ್ನಿಯೂ ಶಾಯಿಲೆಗೊಂಡು ಮೃತರಾದರು ಈ ಸಂಕಟಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಜಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಹಾರನ್ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಂಬಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ದೇಹಾಂತವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಲಾಲಾಚಯವರು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ದೇವನಾಗರೀ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಪಂ. ವಿಜಯಚಂದ್ರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಪಂ. ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಂಬಿನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಂಬಿನರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಹಾರನ್ ಪುರದವರು ಇಂಬಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪಂ. ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ಪ್ರತಿಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಸಹಾರನ್ ಪುರದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ನಾಗರೀಲಿಪಿ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಸೀತಾರಾಂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ನಕಲನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಶ್ರೀ ಲಾಲಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ಮೆ ಕುಮರ್ ರಾಜ್ಸ್ ಸಹಾರನ್ ಪುರ ಅವರ ಸೂಚನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆ: ಪಂ. ವಿಜಯ ಚಂದ್ರಯ್ಯ ಅವರು ಮತ್ತು ಸೀತಾರಾಂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ಪ್ರತಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಫ್ತಿಗಾಗಿ ವಿಜಯ ಚಂದ್ರಯ್ಯ ಅವರು ಓದುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಸೀತಾರಾಂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಒರಟು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ವಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಚ್ಚಾಪ್ರತಿಯಾಧಾರದಿಂದ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸೀತಾರಾಂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಜಾಗರೂ ಕತೆಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಸ್ತರದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಲಾಲಾಚಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರಲ್ಲದ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅದೇ ಕಚ್ಚಾ ಪ್ರತಿಯಾಧಾರದಿಂದ ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿಗಳು ಈಗ ಅಮರಾವತೀ, ಆರಾ, ಕಾರಂಜಾ, ಡೆಲ್ಲಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಸೋಲಾಪುರ, ಸಾಗರ ರುಖಾಲರಾಪಾಟನ್, ಇಂದೂರ್, ಸಿವನೀ, ವ್ಯಾವರ್ ಮತ್ತು ಅಜ್‌ ಮೇರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿವೆ.

ಪಂ. ಗಜಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಪಂ.ಸೀತಾರಾಂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯದಾದ ಭಾವನೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಈ ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿ ನೀತಿಯ ಓರ್ಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಕಾಣದೇ ಹೋಗಲಿ, ಆದರೂ ಈ ಮಹಾನ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬಹು ವರ್ಣಣಗಳ ಸೇರೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಸೋಳಿಸಿ ವಿದ್ವತ್ತೋ ಮತ್ತು ಜಿಜ್ಞಾಸು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಅವರಿಗೇ ಸಲ್ಲಾಪುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭಾದಲ್ಲಿ ಗಮಾನೀ ಕವಿಯ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಜಶತುದ್ದಿಮಿಷಾದ್ ಭುವಿ ಗಂಗಾ ಪ್ರಾಪಿತವಾನ್ ಸ ಭಗೀರಥ ಭೂಪಃ ।

ಬಂಧುರಭೂಜ್ಞಗತಃ ಪರಮೋಸೌ ಸಜ್ಜನ ಹೈ ಸಬ್ರೋ ಕಾ ಉಪಕಾರೀ ॥

ತನ್ನಯ ಪೂರ್ವಜರ ಶುದ್ಧಿಯ ನೆಪದೆ ಪಾವನೆ ದೇವಗಂಗೆಯಂ ಬಿಡದೆ ಭುವಿಗಳಿಸಿದನಾ

ಭಗೀರಥ ಭೂಪ ।

ತಾನಾದ ಜಗದ ಪರಮ ಬಂಧು ಇವನೇ ಸತ್ಯರುಷ ಮಾನವಕುಲಕಾದ ಉಪಕಾರಿ ॥

ಷಟ್ ಶಿಂಡಾಗಮದ (ಪ್ರಸ್ತುತಿ) ಪ್ರಾಕ್ಷಫನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಕಾರರು, ಈ ಆಗಮದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸೀಮ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹಗಳೀಂದ ಯಾತ್ರೀಲರಾದ ಮಹನೀಯರ ಉದಾತ್ತತೆಯನ್ನು ಚಿತ್ತಸ್ಥಿರಪುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಆಗಮದ ಪ್ರತಿಗಳು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತವನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಂದಾಗಿರಬಹುದಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಒಗ್ಗೆ ಕವಿಕರ ಸೇರಿದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿ ಅವರ ಆ ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ. ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸಾಹಂವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಸಂದರ್ಭಾದಲ್ಲಿ, ಆಗಮಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಕರಣ ಮಡುವಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೀ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂರಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರ ಕಾರ್ಯಮಹತ್ವದ ವಿವರಣೆಯೋಡನ ಅವರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ತಿಳಿದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸಮುಚ್ಚಿತವಿದೆ.

ಮಾಡುಬಿದರೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥ ಭಮೆಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಧವಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ತಾಡಪತ್ರ ಗ್ರಂಥದ
 ಲಿಪಿಯು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.
 ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು-ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಈ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಓದಬಲ್ಲವರು ಅತ್ಯಂತ
 ವಿರಳರಾಗಿದ್ದರು, ಹಾಗೆ ಓದಲು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದರೂ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ
 ವಿಶೇಷ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಜೈನಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಚಾಳನವಿಲ್ಲದವರಿಂದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ
 ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತಹುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹುದಾದ
 ಅಗತ್ಯದ ಅನುಪಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪದೆದಿದ್ದವರು ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ದೋಷಾಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರ ತಂದೆ
 ಮಾನ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರು. ಈ ಮಹನೀಯರಿಂದ ದೋರೆತ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು
 ಸಹಕಾರಗಳಾಗಿ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಸಂಪಾದನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶ
 ಪಡಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಎಲ್. ರೈಸ್ ಅವರು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಇವರು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ
 ಶೈವ ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿರುವರು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿದ್ದಾರೆ.
 ಇವರು ಜಮಣಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು
 ಪತ್ರಮುಖೀನ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಮತ್ತು
 ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ಗಾಢಿ ರಚನೆಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬ
 ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

“ಕ್ರಿ.ಶ. ಗರ್ಲಾಳನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಮಣಿಯ ಸ್ವಾಫರಗ(?) (ಸ್ವಾಸ್ ಬಗ್ಡ?)
 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರೌಢಸರ್ ಶ್ರೀ ಅನಾಂಸ್ವೇಲನ್ ಮಾನರು (?) ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ
 ‘ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಸೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಆದರೆ
 ನಮಗೆ ಭಾಗವತೀ ಆರಾಧನಾಸಾರ ಮತ್ತು ಆರಾಧನಾ ಕಥಾಕೋಶ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ’
 ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಪತ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವತಃ ರಚಿತದ ಈ ಗಾಢೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು—
 ಜಿಂಪವಯಣಂ ಸ ಸಿದ್ಧಾಂ ಜಂಬೂದೀವಮ್ಯ ಚೇವ ಸವ್ವಮ್ಯ |
 ಕತ್ತಿ ಜಸಂವ ಅಚರಾ ಸಾವೆಜ್ಞ ಉ ಸಯಲಪಸದೀವಿ ||

(గ. పసిద్దిం? అ. పావెళ్ళు? ఇ. వ్యుధవీఎ?)

ಅಫೆಂ: ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿನ ಪ್ರವಚನವು ಪ್ರಸಿದ್ಧಯಾಗಿರುವಂತೆ ಇವರ ಕೀರ್ತಿ, ಯಶಸ್ವಿ ಸಕಲಪ್ರತ್ಯಾಯಲು (ಜಗದಾದ್ಯಂತ) ಹರಡಲಿ.

ఈ పత్రవన్న బోంబాయి నగరద శ్రీ మాణిక్ చంద్ సేతా అవరు ఓదిదాగా అవరిగె ఆళ్ళయింపాయితు. శ్రీ బృహస్పతి శాస్త్రగభు జమునా దేతద జనరిగే గృంథగళన్న కోట్టిరుపుదన్న తిలిదు మత్తు ఈ గాఢియ అధ్యవన్న ఓది సేతాజీయవరిగె ఉత్సాహవన్నంటుమాడితు. (ఆధార జ్యేన భోధక పత్రిక್^०)

ಈ ಮಾನ್ಯರು ಭ. ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ್ ‘ವಿಸಂಪ್ತಿ ಕಂದೊಟ್ಟಿ...’ ‘ಪ್ರಾಕೃತ ಸ್ತೋತ್ರದ ರಚನಕಾರರಾಗಿರುವರೆಂದು ಅನ್ಯತ್ವ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.^{೧೦} ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಗ್ರೇಸರರಾಗಿದ್ದು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದ ಇತರ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಇವರಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೋರೆತಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಶಾ.ಸಂ

ଓଜୁ/ଗରୁ/ଗରୁଜୀ, ଓଡ଼ି/ଗରୁପ/ଗରୁକୁ, ଓଜ୍ଜି/ଗରୁଙ୍ଗା/ଉଜ୍ଜିଲୁ, ଓଳୁ/ଗରୁଣ୍ଗେ/ଗରୁଜୀ, ଓତ୍ତା/ଗରୁନ୍ଦୁ, ଓଟ୍ଟା/
ଗରୁଣ୍ଟେ/ଗରୁପ, ଜୀଣ୍ଟେ/ହୁଏ/ଫାଟୁ, କୁଏ/ଗରୁଠୀ/ଗରୁଠୋ, କୁଳୁ/କୁରୁପ/କୁରୁଣ୍ଗେ/କୁରୁନ୍ଦୁ/କୁରୁଟ୍ଟା/କୁରୁଣ୍ଟେ/

1

೨ ಸತ್ಯರೂಪಣಾ ೨-ಪ್ರ. ಪಂ. ೧-೧೪ ಮತ್ತು. ಷಟ್ಕಾಖಿಂಡಾಗಮ- ಸತ್ಯ ಪ್ರರೂಪಣಾ ೧
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾನುವಾದ- ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಪ್ರ. ೧೯೦-೧೯೨.

ಇ ಪೂ. ಸೂ. ಸುಭ್ಯಯ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಕ. ಭಾ. ಅನುವಾದ ಷ.ಸ.ಗ ಪ್ರಸ್ತಾವನ ಪ್ರಾಚೀನ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಷ. ಜೀ. ಸೂ. ದೃವ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಾನುಗಮ ಭಾಗ ಇ. ಪುಸ್ತಕ ಇ. ಪ್ರಕಾಶನ ಜೈನ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಕ ಸಂಘ, ಸೋಲಾಪುರ-೨ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪ್ರ. ೧೫-೧೬, ಮತ್ತು ‘ಮಹಾಬಂಧ’ ವಾಲ್ಯೂಂ ರ ಸಂ. ಪಂ. ಸುಮೇರುಚಂದ್ರದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಭಾ, ಜ್ಞಾ ಪೀಠ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ, ಪ್ರ. ೩೨-೩೦.

ಉ ಮೇಲಾಳೋಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ಇ ಪ್ರಾ. ಸೂ. ಕ. ಪಾಹುಡ, ಸಂಪಾದಕೀಯ ವಕ್ತ್ವ್ಯ. ಪ್ರ. ೧೦

ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರದ ಕಲ್ಲು ಚಪ್ಪಡಿ ಹಾಸಿದ್ದ ಪೀಠವಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಸದಿಯ ಅಂಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದ ಸಭೆ ಸೇರಲು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಕರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೇಳಗುಳಿದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಮರವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆಯಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಭಂತ್ವಾರಕರ ನಿವಾಸವು ಅಕ್ಷರ ಬಸದಿಯ ಪ್ರಕಾರದ ಹೊರಗಡೆಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿ ಬಸದಿಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಸುದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಿತೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಪೂರ್ವಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಸದಿಯ ಮೂಲತಃ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಶುತ್ತಬಂಡಾರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ನೋಟ್ ಬುಕ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಷಟ್ ಖಿಂಡಾಗಮ, ಜಿ-ಸಾ-ದ್ರವ್ಯ- ಪ್ರಮಾಣಾನುಗಮ- ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಪ್ರ. ೫-೬ ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಂಕಾಪುರದಿಂದ ಬಂದುವೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

೬ (i) ಬಲ್ಲಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರೋಪಾಳಂ ವಣಿಕ ಬಲಿಬಲಂ ವಾಚಿಭಿವೇಚಿತಾಚಿಂ ರೋಗಾವೇಗಾದ್
ಗತಾಸುಸ್ಥಿತಮಾಪಿ ಸಹಸ್ರೋಲ್ಲಾಘತಾಮಾನಿನಾಯ

(ii) ಯೇಷಾಂಶರೀರಾಶ್ಯತೋಪಿ ವಾತೋರುಜಃ ಪ್ರಶಾಸ್ತಿಂ ವಿಶಿಂತಾನ ತೇಷಾಂ !
ಬಲ್ಲಾಳ ರಾಜೋತ್ತಿತ ರೋಗಾಂತಿರಾಸೀತ್ ಕಿಲ್ಪಿತತ್ವಮುಖೇಷಜೀನ.

೧೦ ಪೂಜ್ಯ ಮುನಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಸ್ಥ ಶ್ರೀ ಗಂಭೀರ ನಿಯಮಸಾಗರ ಮುನಿ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಸಂಪಾದಿತ
ಕನ್ನಡಾನುವಾದಿತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿನವಾಣೀ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ, ತುಮುಕೂರು- ಇವರಿಂದ
ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ‘ಮೂಲಾರಾಧನಾ’ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಸ್ಥಶ್ರೀ ಕರ್ಮಣೋಗಿ ಚಾರು ಕೀರ್ತಿಂ
ಪಂಡಿತಾಭಾಯ್ ಭಟಕ್ಕಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳ ಇವರ ಮುನ್ಮಡಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧೧ ‘ಗುರುದೇವ,’ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ಇಂತಲ್. ಇದರ ಸಾರಾಂಶ: ನೇಮಿಚಂದ್ರ
ಸಿದ್ಧಾಂತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಸೌತ್ರದ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಗೊಮೃಟಸಾರ ಮುಂತಾದ
ಕೃತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಂತೆ, ಪೂರ್ವಪರಂಪರಾಗತವಾದ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖ
ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ ಸಹಸ್ರಾಬ್ದ ಸಮಾರಂಭದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ
ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸೌತ್ರವನ್ನು ನೇ. ಚಂ. ಸಿ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ರಚನೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಲು
ಯತ್ಸುಲಾಗಿದೆ, ನೇ ಚಂ. ಸಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರ ಮೂರ್ತಿ ಇರುವ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು
‘ಗುಮೃಟ ಸಿಹರ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ಸೌತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ವಿಂರ್ಘಾಯಲ’ (ವಿಂಧಾಂಕಲ)
ಎಂದು ಹೇಸರಿಸಿದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಶ್ರೀ. ಇಂನೇ ಶತಮಾನದ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಒಳಕೆಗೆ
ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಧಾರವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ
ಈ ಸೌತ್ರವು ಶ್ರೀ. ಇಂನೇ ಶತಮಾನದ ಅನಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು
ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಕರ ಆರಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರ ಆರಾಧನೆ
ಅಪ್ಪಕಗಳೊಡನೆ ಸೌತ್ರ ಜಯಮಾಲಾದಿಗಳೂ ಸಂಹತವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ
ರಚನಕಾರನ ಹೆಸರನ್ನು ಆಯಾಯ ಅಪ್ಪಕದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರ ಆರಾಧನಾಪ್ರಕ

ದೊಡನೆ ಸಂಗತವಾಗಿರುವ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿರುವ (ಪದ್ಯಗಳ) ‘ಬೃಹಸ್ಪತಿ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದರ ರಚನಕಾರರ ಹೆಸರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಲೂ ‘ತೀಥಂಕರ ಆರಾಧನಾ’ ಕೃತಿಯ ಮುನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ (ಪು.೨) “ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಲೂ ತೀಥಂಕರ ಆರಾಧನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ವೇ. ದೋಬಳಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರ ತಂದೆ ವೇ. ಬೃಹಸ್ಪತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರು ಏ. ನೀ. ಶಕ ಇಷ್ಟಾರಲ್ಲಿ ರಚಿತ ಪೂರ್ತಿವಾಡಿದರೆಂದು ಅವರ ಒಂದು ಪದ್ಯದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಆರಾಧನೆ ಅಪ್ಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆಯಾ ಸೇರಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ‘ದೋಬಳಿಶ ಹೆಸರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಅಪ್ಪಕದ ಕತ್ತೆ ಇ ಬೃಹಸ್ಪತಿ (ಶಾಸ್ತ್ರ) ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಗ ‘ದೋಬಳಿ’ (ಶಾಸ್ತ್ರ) ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರನ ಪರಿಷಾರ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿಉಂದಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈವಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗೊಮೃಟೇಶ್ವರಾ ಷ್ವಕದೊಡನೆ ಸಂಗತವಾಗಿವ ‘ವಿಸ್ಪಕಂದೊಟ್ಟು..’ ಸ್ತುತಿಯು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥವರ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಾಹುದಾಗಿದೆ.

೬. ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ

ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದುದೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ: ಶಾಖಾವರ್ಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅಧಿಕಾರ ಮನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚ ಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವುಯಾರೆಂದರವರ ಕೈಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪಾವಿತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದ ಒಂದು ವರ್ಗವಿದ್ದಿತು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಶಾಖಾವರ್ಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಸ್ಥೀಯನದ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿರಾಧಾರ ಎಂಬುದಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹೋನ್ನತ ಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಅವುಗಳ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಲೋಕ ಕಾಣುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಚಿಂತನೆ ಹೊಂದಿದ್ದುದು ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗ., ಈ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ದೊರೆತು ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾದಂತಾಯಿತು. ಧವಲಾಸಹಿತ ಷಟ್ಕಾ ಶಿಂಡಾಗಮ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾಸಹಿತ

ಕ್ರಾಯಪಾಹುಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಗೊಂಡು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ್ವಾರಾ ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸುಲಭದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಮತಿಗಳೂ, ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನ ವಿಧಾನ ವಿಜ್ಞಾನರೂ, ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಅಚಲ ನಿಷ್ಠೆ ಹೊಂದಿದವರೂ, ಆದ ಪ್ರಾಜ್ಞ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಈ ಇಂತಹುದಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಯಿಸುವ ಮಹಾನ್ ಪ್ರಾಣಾತ್ಮಕಯದ ಧೀಮಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಹೊಂದಿದ್ದವರು, ಅಮರಾವತಿಯ ಕಿಂಗ್ ಎಡ್ಡಡ್ರೋ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದ, ಪ್ರೌ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜ್ಯೋತಿ. ಎಂ. ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಅವವು. ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಕಾಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗುವುದು.

ಯಾದೃತೀ ಭಾವನಾ ಯಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಭಂವತಿ ತಾದೃತೀ

“ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅವರಾವತೀ ನಗರದ ಧರ್ಮಾನುರಾಗೀ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪನ್ನಾಲಾಲ್ ಜಿಯವರು ಧವಲಾ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜ್ಯೇನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನಗೊಳಿಸಿದ ಅನಂತರವೇ ನನಗೆ ಅವುಗಳ ದರ್ಶನ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದು. ಈಗ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವ ಸುಅವಸರವು ದೊರಕುವುದೆಂಬ ಆಶೀಯು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಿಗೆ ಅಂಕುರಿಸಿತು”.

ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂಬ್ಬ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೊಡುಗೆಯ ಆಲಂಬನದಿಂದ ಇದು ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಸನ್ ಗಣಜಿರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಾಹೇಯಲ್ಲಿ ಇಟಾಸಿಂಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಿಗಂಬರ ಜ್ಯೇನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಮುನಾ ಪ್ರಸಾದ್ರೋಚಿ ಸಬ್ರಾ ಜಡ್ಜ ಅವರ

ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಭೇಲಸ ನಿವಾಸಿ ಸೇತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಚಂದ್ರ ಜೀ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯೋದ್ಧಾರಕಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳ ದಾನವಿಶ್ವರು. ಈ ದೃವ್ಯದ ವಿನಿಯೋಗ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಶೀ ಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಸಂಶೋಧನ, ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಕಾಶ ನಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ನಿಣಾಯ ಕ್ರೇಸೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಹಲವಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದುಬಹು ದುಸ್ತರವಾಯಿತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಬೇಕು’ ಎಂಬಪ್ರಾರ್ಥ ಮಾತನಿಂದಲೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜನರು ನಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಫ್ರೋ ಈ ಪನ್ನಾಲಾಲ್ ಜಿಯವರು ಮತ್ತು ಅಮರಾವತೀ ಪಂಚಾಯತರು ಸಾಹಸಪೂರ್ವಕ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇತ್ತರು.

ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದು ಅಪಾರ ಶ್ರಮದಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅನೇಕ ಹೇಸರಾಂತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು, ಅಚ್ಚಾದ ಗ್ರಂಥ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೌ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ರವರು ಪ್ರಧಾನ ಸಪದಕರಾಗಿ, ಪೂಲ್ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಪಂ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ , ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ ಅವರುಗಳು ಸಹಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪಂ. ದೇವಕೀನಂದನ ಸಿದ್ಧಂತಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ಉದಾಧ್ಯಯವರು ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮಂತ ಸೇತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಚಂದ್ರ ಶಿತಾಬರಾಯ್ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯೋದ್ಧಾರಕ ಘಂಡ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಅಮರಾವತಿ (ಚಿರಾಕ್) ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಾಶಕೆತವದಲ್ಲಿ ಸನ್ ಗೆಂಡರಲ್ಲಿ ಏರಸೆನಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ಧವಲಾಟೀಕಾ ಸವನ್ನಿತ ಷಟ್ ಶಿಂಡಾಗಮ ಪ್ರಥಮಖಂಡ ಜೀವಸ್ಥಾನದ ಸತ್ಯರೂ ಪಣಾ ೧, ಹಿಂದೀ ಭಾಷಾನುವಾದ- ತುಲನಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ, ಅನೇಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟಗಳೊಡನೆ ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿ (೩೫+೪೧೦+೩೧ ಪುಟಗಳಿಳ್ಳದ್ದಾದ) ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥವು

ಂರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯ್ಲು ಧರ್ಮಾಭಿಪೂನಿಗಳ, ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ, ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳ ಹಸ್ತಭೂಷಣವಾಯಿತು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನ ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೌ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಅವರು ಹೇಳಿರು ಮಾತು ಅತ್ಯಂತ ಚೋಧಪ್ರದರ್ಶಿಗಿರುವಾಗಿ ಅದನ್ನು (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ) ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು-

“ಈ ವಕ್ತವ್ಯದ ಸಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಢತೆಗಾಗಿ, ತಿಥಂಕರ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಯಾರ ಪ್ರಸಾದ ಲವದಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣಾರ್ಥಿಯೋ ಆ, ಧರ್ಮಸೇನ, ಪ್ರಷ್ಟದಂತ ಮತ್ತು ಭೂತಬಲ ಪರಿಣಂತದ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯತ್ತ ನಮ್ಮ ಧ್ಯಾನವು ಮತ್ತೆ ಹೊಗುವುದು- ತೀಥಂಕರರ ಮತ್ತು ಕೇವಲಿಗಳ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪೀ ಜ್ಞಾನವು ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಫಿತವಾಗಿದ್ದ ಅದರ ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಮತ್ತು ಮಹಾಧವಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಿತವಾಗಿದೆ. ದಿಗಂಬರ ಪಂಥದ ಮಾನ್ಯತೆಯನುಗುಣವಾಗಿ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಾಲಧ ಗಭಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದೋ ಅದೂ ಕೊಡ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಮಾಚಲದಂತೆ ವಿಶಾಲ ಮತ್ತು ಮಹೋದಧಿಯಂತೆ ಗಂಭೀರ (ಆಳ)ವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ವಿವೇಚನೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಮ್ಮುತ್ತಹ ಅಲ್ಪಜ್ಞನಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಯು ಭ್ರವಣಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಎಂತಹ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ ಅವನ ಗವಣವು ಭಗ್ನವಾಗುವುದು ನವು ಇಂತಹ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವುವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮಹಾನ್ ಗೌರವವಾಗಿದೆ.

ಈ ಗೌರವದ ವಸ್ತುವಿನ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಪಾಠಕರು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುವರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗಿರುವ ಅನುಭವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಒಳಗೊಳಗೆ ಸ್ಥಾಣತೆ ಮತ್ತು ವಿಷಾದದಿಂದ ರೋದನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ

ತುಂಬಿರುವ ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನವಿಧಿಯ ಉಪಯೋಗವು ಕಳೆದ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣ. ಇದರ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯು ಹೇಗೂ ಬೀಗಮುದ್ದೆಯೋಳ್ಳಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿ, ಅಧ್ಯಯನದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇಂತಹ ವಿಶಾಲ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ್ವಾಗಿ ನಾವು ದರಿದ್ರರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದುದಾಗಿ ದುಃಖಿತು ಇದರ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಉಂಟಾಯಿತು. ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಗಳು ತುಟಿತವಾಗಿದ್ದದಲ್ಲದೆ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳ ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಘಂಟೆವರೆಗೆ ಕುಳಿತು ನಮ್ಮೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ತಿಲಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಮ್ಮೆ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಹದಿನಾರಾಣೆಯಷ್ಟು ಅಚಾರ್ಯರಚಿತವಾದ ಶಬ್ದವೇ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಆದಶ್ರಯ ಪ್ರತಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಂಭವನೀಯವಾಗಿ ಆ ಕ್ಷಿಣಿಸಣಿಕ ನಿಣಣಯವು ನಿರ್ವಿವಾದ ರೀತಿಯಂದಾಗಿಬಹುದಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಂದಗತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉದ್ಧರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿಬಹುದೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಜನೈತಿಕ ವಿಷಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಯು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಯಾಗಿ ಬಿಡುಬಹುದು, ದೃವದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾತು ಬೇಡ, ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಸಂಕಟವು ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ವಾಣೀಯ ಅವಶಿಷ್ಟರೂಪವು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿರಲು ಸಧ್ಯ- ಇಬ್ಬು ಚೀನ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮೆ ಮುಂದಿವೆ, ಪ್ರಚೀನ ಮೂತ್ರಿಕಗಳು ಭಗ್ನವಾದಲ್ಲಿ ಹೊಸಮೂತ್ರಿಕಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಾಗಿಬಹುದು, ಪುರಾತನ ಬಸದಿಗಳು ಜೀಣಾವಾಗಿ ಬಿದ್ದಹೋದಲ್ಲಿ ಹೊಸದನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾಗಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು, ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಧಿ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಆದರೆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಿಫ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಚೀನ ಅಚಾರ್ಯರ ಶಬ್ದಗಳು ಒಮ್ಮೆ ನಷ್ಟವಾಧಿಲ್ಲ ಅವುಗಳ ಪುನರುಧಾರ ಸರ್ವಥಾ ಅಸಂಭವವಾದುದಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದಾದರೂಸರಿಯೆ, ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಶ್ರುತದ ಉದಾರ ಸಧ್ಯವಾಡಿತೆ? ಸರ್ವಥಾ

ಇಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಚೀವವಾದ ದೇಶ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವು, ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದೊಂದು ತುಂಡನ್ನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಶಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗದ ಪ್ರಾರ್ಥಕ ರಸ್ತೆಸುತ್ತವೆ. ಈ ದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ, ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಪ್ರಸರಣಗೊಳಿಸುವುದು, ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೊಂದೆಡೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಪ್ರತಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ನಿಧಿಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಉದಾಶೀನರಾಗಿದ್ದೇವ. ಅವುಗಳ ಸರ್ವಥಾವಿನಾಶದ ಆಶಂಕೆ ಹೊಂದಿಯೂ ಮೂಕವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿಹೀನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸಮಸ್ತ ಜ್ಯೇಂದ್ರಿಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಾಹಂಕವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೈದಾಶೀನವು ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಹೃದಯದ ಈ ಉದ್ದಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತವಾಗಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪಾಠಕರ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಧವಲಾ ಪುಸ್ತಕ ಗ ರ ಪ್ರಾಕ್ಷಫಿನದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯಕ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವೇಪಣಟ್ಟಿ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯೋಸನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲೋಸುಗ ಮೂಡುಬಿಡರೆಯ ಹಂಚರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು ತೀವ್ರ ವಿಷಾದ ವೃಕ್ಷಪಡಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಷ್ಟವಿದೆ. ಇದೇ ಧವಲಾಪುಸ್ತಕ ಏರ ಪ್ರಾಕ್ಷಫಿನ ಬರೆಯವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

“ನಾವು ಮೂಡುಬಿಡರೆ ಮತಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಇತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು (ವಿಮಾನ?) ಪಾಲಕಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೇರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಸಭಾಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರುತಪೂಜೆ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿತರಾಗಿದ್ದ ಸಜ್ಜನ ಪ್ರಮುಖಿರು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರು ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ವೃವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರಶಂಸಿ ಮಾಡಿದರು ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ಮುಂದೆ

ನಡೆಯುವ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೂಲಪ್ರತಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ ಕರ್ಮಕಾರಿ ಬಂಧವಾಗುವುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಮತದ ಭಟ್ಟಾರಕ ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀರ್ತಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ನಂಗೆ ಅಪಾರ ಹಷಟ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.”

ಧವಲಾ ಸಹಿತ ಷಟ್ಕಾ ಖಂಡಾಗಮವು ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ಹದಿನರು ಗ್ರಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂದಿದೆ. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪೂಜ್ಯ ಭಟ್ಟಾರಕರು ಮತ್ತು ಪಂಚರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಜೀದಾಯಂ ಭಾವದಿಂದ ಸ್ವಸಂತುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಇತ್ತು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೇ.

ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಅವರ ಮಾತನಿಂದ ತಿಳಿದದ್ದಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಧುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮೂಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಹನೀಯರಿಂದಾದ ಅನುಪಮ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಮನ್ಯ ಪ್ರೇ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಅವರು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧತೆಯೊಡನೆ ಪ್ರಕಾಶ ಕಾಣುವಲ್ಲಿ ಈ ಮಹನೀಯರಿಂದಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಸಾಯಪಾಹುಡವು (ಚೌಣ್ಣೆಸೂತ್ರ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾ ಸಹಿತವಾಗಿ) ಮೂಡುಬಿದರೆ ಶ್ರುತಭಂಧಾರದ ಮೂಲ ತಾಡಪತ್ರ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಗೊಂಡ ನಕಲು ಪ್ರತಿಗಳು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾದ ಬಗ್ಗೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪೆಚ್ಚದೋಸವಿಹತ್ತೀಸಮಾಪ್ತಿ ಪರ್ಯಂತದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವು ಇಂಳಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭಾ. ಡಿ. ಜೈನಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಷ್ಟ. ಪ್ರಥಮ ದಲವಾಗಿ ಭಾ. ಡಿ. ಜೈನಸಂಘ, ಚೈರಾಸೀ-ಮಧುರಾದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಂಪಾದನ ಕರ್ಯವು ಪಂ.

ಪೂಲಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಭಾಜ್.ಪ್ರೋ. ಸಹ ಸಂಪಾದಕ ಧವಲಾ, ಪಂ. ಮಹೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ನ್ಯಾಯಾಚಾರ್ಯ, ಜೈನ ಪ್ರಾಚೀನ ನ್ಯಾ.ಶೀ. ನ್ಯಾಯಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸ್ವಾದ್ವಾದ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾಶೀ ಮತ್ತು ಪಂ. ಕೈಲಾಶ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರ ನ್ಯಾಯಶಿಫ್ಟ್, ಪ್ರಥಾನಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸ್ವಾದ್ವಾದ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಶೀ-ಕೆ ಮೂವರು ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರ ಸಹಯೋಗ ಪೂರ್ವಕ ನಡೆಯಿತು.

ಪಂ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ, ಚೊಣ್ಣೇಸೂತ್ತ ಸವನ್ನಿತವಾದ ಕಸಾಯಪಾಹುಡಸುತ್ತವನ್ನ ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಡನೆ ಶ್ರೀ ವೀರಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಸಾಯ ಪಾಹುಡವು ಚೊಣ್ಣವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾಸಹಿತ ಟೀಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಹದಿನ್ಯೇಮು ಗ್ರಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿದೆ.

ಮಹಾಬಂಧ(ಮಹಾಧವಲ) ಪ್ರಕಾಶನ

(ಮಹಾಬಂಧ-ವಾಲ್ಯಾಂ ಗರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಾಧಾರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ)

ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಪ್ರತಿಗಳು, ದೈವನಿಯಾಮಕವಾಗಿಯೋ ಎನ್ನವಂತೆ, ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರದಿಂದ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ಸಂಗತಿಯನ್ನ ಈಗ ತಿಳಿದಃದಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಮಹಾಬಂಧ(ಮಹಾಧವಲ)ದ ಬಂಧಮುಕ್ತಿಯ ಕಥೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನತಿಳಿಯವ ಮುನ್ನ ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ರಂಥಪ್ರತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಬಂಧದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯು ತಾಡಪತ್ರದ್ವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಕೃತ, ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಇದರ ಲಿಪಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ತಾಡಪಾತ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಏಂ. ಇದರ ಮೊದಲ ಏ ತಾಡಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಸತ್ತಾ ಕರ್ಮ ಪಂಚಿಕೆ ಇದೆ. (ಇದರ ಗ್ರಂಥ ಸುಮಾರು ೩೩೨೯ ಶೈಲ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ).

ಮಹಾಬಂಧದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ತಾಡಪತ್ರ ಉಪಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಂಥದ ಇಳ ಪತ್ರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಿಸುಮಾರು ಮೂರು- ನಾಲ್ಕು ಸಹಸ್ರ ಶೈಲ್ಕೇಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಗ್ರಂಥ ನಮ್ಮ ದುಭಾಗ್ಯದಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳು ಮುರಿದು (ತ್ರುಟಿತವಾಗಿ) ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ತಪೂರ್ಣ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಮಹಾವಿರ ಭಗವಂತನ ಕಾಲದಾರಭ್ಯ ಮಿಷಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸೃಜಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಗಮಾಂಶವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ಧರಸೇನ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪುಷ್ಟಿದಂತ ಮತ್ತು ಭೂತಿಬಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಅಕ್ಷುಣ್ಣರೀತಿಯಿಂದ ಬೋಧನೆಮಾಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಇವರೀವರಿಂದ ಲಿಂಬಿಬಢಗೊಂಡಿದ್ದ ಆಗಮದ ಅಂಶವು ನಮ್ಮ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಪರಿತಾಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. (ಅ.ಟಿ) ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಮ ಭಾಗವು ಲುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಅಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿಸಾಗರ ಮಹಾಮುನಿವಯಕರ ಪ್ರಶಾಂತ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪರಿತಾಪದ ಅಲೆಗಳೆಂದ್ದುವು. ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವಪ್ಪು ಆಗಮವಾದರೂ ಮುಂದೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗ ಬಾರದೆಂಬ ಆಶಯದೊಡನೆ, ಆಗಮವನ್ನು ತಾಮ್ರಪಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕಾಶಿಣಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿನವಾಣೀ ಜೀಜೋಂಡಾರಕ ಸಂಖೆದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಯೋಚಿತಕಾರ್ಯವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು (ಮಹಾಬಂಧ ಗ್ರಂಥ ಇ-ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ. ಪೃ.೩೨).

ಧವಲಾ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ, ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಹೊಂದಿದ ಸಂಗತಿ ಮೂಡುಬಿದರೆ ಪಂಚರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆಫಾತ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಿತು. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಈ ಭವ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿ ಬೇರೆಡೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಜೈಸ ಶ್ರುತ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಮಾಡುಬಿದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂಬ ಆಶಂಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದಿರ ಬೇಕು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಹಾಧವಲ- ಮಹಾಬಂಧದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗದಂತೆ ಆಲೋಚನಾಪೂರ್ಣ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಸಿದ್ಧಾಂತದರ್ಶನ ಪಡೆಯ

ಬೇಕೆನುವವರು ಮಹಾಬಂಧದ ಬಡಲಾಗಿ ಬೇರೆಯದಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಕಲ್ಪನಿಕ ಸಂತೋಷ ಪಡೆಯವಂತಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಾಬಂಧದ ನಿಜ ದರ್ಶನ ದೊರೆಯುವುದೇ ಅಸಂಭವವೆನಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಿರಲ್ಲ.

ಸೇತ್ತೀ ಹೀರಾಚಂದ್ರಜಿಯವರ ಸ್ತೋಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾಬಂಧದ ದೇವನಾಗರೀ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪಂ. ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಣಾರ್ಥನೇ ಇಸ್ತಿಯಿಂದ ಗಣಾರ್ಥ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂ. ನೇಮಿರಾಜ್ ಅವರು ಇದರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಏಂ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗುಲಿತು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೂರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದುವ ಕಾರ್ಯನಡೆಯಿತಾದರೂ, ಮಹಾಬಂಧವನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವ ಆಶಯ ಮಾತ್ರ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗೊಳಿಸಬಹುದಿಲ್ಲ.

ಗಣಾರ್ಥನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಲ್ಲಿ ಭುವನ ಮೋಹಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಅತಿಶಯವೆನಿಸಿದ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯ ಮೂರಿಗೆ ಮಹಾ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕವು ಮಹತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಹತ್ತಾದ ವೈಭವ- ವಿಜೃಂಭಣೀಯಿಂದ, ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಾಗರವಣೇ ಎಂದು ಖ್ಯಾತನಾಮರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮದ ಭಿನವಚಾರುಕೀತಿ ಭಟಕ್ಕಾರಕ ಪಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರ ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಮಹಾ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೈನಗೆಜೈಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಷಿಕೀಯ ದಿಗ್ಂಬರ ಜೈನಸತ್ಸ್ವ ಕಕ್ಷೆಕ ಸಮಿತಿಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಂ. ಸುಮೇರುಚಂದ್ರ, ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಾಯತೀಥ, ಬಿ, ಎ, ಎಲ್, ಎಲ್, ಬಿ, ಸಿವನೀ ಅವರು ಜೈನಗೆಜೈಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚರ ಮಡಿದ್ದರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾನ್ ಪಂ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ

ವಿವೇಕಾಭ್ಯಾದಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಶರಾಗಿ ಜೈನ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ಯ. ಪಂ. ಸುಮೇರು ಚೆಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ನಡೆಸಿದ್ದ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಪಂ. ಸುಮೇರು ಚೆಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸಸ್ನೇಹ ಪರಿಚಿತವಾಯಿತು. ಈ ಶ್ರೀಯುತರು ಮಸ್ತ ಕಾಭಿಫೇಕ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದ ಅದರ ಸಮಾಪನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ನೇಮಿಸಾಗರ-ಚಾರುಕೀತಿ ಭಟಕ್ಕಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಪಕ್ಷಪಳಗಳ ಸಹಿತ ‘ಫಲೀನ ಘಲಮಾಲಭೇತ’ ಎಂಬ ಮಂಗಳವಾಣೀ ಪೂರ್ವಕ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ದಳ್ಳಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತಿಶಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ-ಅಮೂಲ್ಯ ಕಲಾಪೂರ್ಣ ರತ್ನಮುಯ ಜಿನಮೂತಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ವಯೋವೃದ್ಧ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಶೈಷ್ವಿಯವರೊಡನೆ ಮೈತ್ರೀಪೂರ್ಣ ಸಂದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಅವರೊಡನೆ ಮಹಾಬಂಧದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲಾಳರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಡುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂ.ಸು.ಚಂ. ದಿವಾಕರರು ಅವರ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರ ಸುಶೀಲ್ ಕುಮಾರ್ ದಿವಾಕರ್ ಬಿ.ಕಾಂ. ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಂ. ಫೆಲೇಹ ಚೆಂದ್ರ ಪರವಾರ ಭೂಪಣ- ನಾಳಗ ಪುರವಾಲಾ ಅವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ವೈಭವ, ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ಣ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದಹೋಂದಿ ಅವರನ್ನು ಅನುನಯಪೂರ್ವಕ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಕರೆದು ತಂದರು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲಾಳ ಅವರನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಳ್ಳಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ ತೀರ್ಥಸ್ಥಳಗಳ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸರ್ ಸೆಲ್ ಹುಕ್ಮ್ ಚೆಂದ್ರ ಜೀಯವರು ಬಂದಿದ್ದರಾಗಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಲೋಕ ಚೂಡಾಮಣೆ ಚೈತ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಟಕ್ಕಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ವಿರೋಧ ಭಾವವು ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಮಾಧುಗಳಿಂದ ಶಮನವಾಯಿತು ಹಾಗೂ

ಭಂತ್ಯಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಚಿ, ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲಾಳ್ ಅವರೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖರು ಸುಮುಖಿರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಬಳಿಕೆ ಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಿರೇಕೆತ್ತಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಷ್ಣುಗಳ ಸರದಿ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರುತ ಭಕ್ತ ಬ್ರಂ.ಶ್ರೀ ಜೀವರಾಜ ಜೀ ಗೌತಮ ಚಂದ್ರ ಜೀ ದೋಶೀ ಮತ್ತು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಶ್ರೀ ಸಮಂತಭದ್ರರವರ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಶಮನವಾಯಿತು.

ಭ. ಗೋಮತೇಶ್ವರನ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಪ್ರೇಕ ಫಂಡ್ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಕರ್ಮಿಟಿಯ ಸಭೆ ಇಂಳಿಗನೇ ಇಸ್ವಿ ದಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಅನಂತರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ಆಶಯದಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ ಹೆಗ್ಡೆ. ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲಾಳ್, ಶ್ರೀ ಜಿನರಾಜ ಹೆಗ್ಡೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂ. ಸು. ಚಂ. ದಿವಾಕರರು ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳ ತೀವ್ಯತ್ವದ ಫಲವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಪಾಲ ಶೈಷ್ವಿಯವರು ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತೆರೆದು ಮಹಾಬಂಧ ಗ್ರಂಥರಾಜನ ದಶನಲಾಭ ಕೊಟ್ಟರು.

ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯ ಕಾರ್ಯವು ಪಂ. ಲೋಕನಾಥ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ತತ್ತ್ವವಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗುತ್ತಾ ನಡೆದು ಇಂಳಿಗನೇ ಇಸ್ವಿ ದಿಸೆಂಬರ್ ತಾ. ಇಂರಂದು ಪ್ರಾಣವಾಯಿತು. ಭಂಡಾರಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಇ ವರ್ಣಗಳ ಕಾಲ ಸಂದಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಶೈಷ್ವಿಗತಿಯಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಶೈಯಸ್ಸು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಸಹಯೋಗಿಗಳಾದ ಪಂ. ನಾಗರಾಜ ಅವರು ಹಾಗೂ ದೇವಕಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತ್ತದೆ .ಗ್ರಂಥ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಿ ಜನರು ಒಡ್ಡಿದ ವಿಷ್ಣುಗಳನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಿ ಅದು ಲಭ್ಯವಾಫುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಶೈಯಸ್ಸು ವಿಶೇಷತಃ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಂದಿರದ ಪಂಚರೂ ಕೂಡ ಅಪಾರ ಜೀದಾಯದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಯೋಗವಿತ್ತರು. ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡ ಲೋಸುಗ ಅಗತ್ಯವಾದ ದ್ವವ್ಯವು ಸೇಟ್ ಗುಲಾಬ್ ಚಂದ್ರ ಜೀ ಹೀರಾಚಂದ್ರ ಸೋಲಾಪುರ-ಇವರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಬ್ರಂ. ಶ್ರೀ

ಜೀವರಾಜ್ ಅವರು ಈ ಶ್ರುತರಕ್ಷಣಾಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಯೋಗವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುವಾದ ಸಮುಚ್ಚಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಲು ಪಂ. ಕುಂದನಲಾಲ್ ಜೀ ಪರಿವಾರ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ, ಪಂ. ಪರಮಾನಂದ ಜೀ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾರ್ಯ, ನ್ಯಾಯಾಲಂಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಹೋದಧಿ ಪಂ. ವಂಶೀಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಪಂ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಪಂ. ಘೋಲ್ ಚಂದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಂದ ದೊರೆತ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ. ಪಂ. ಸು.ಚಿ. ದಿವಾಕರರು ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದಾನವೀರ ಸಾಹಾ ಶಾಂತಿಪ್ರಸಾದ್ ಜೈನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ, ಕಾಶೀ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಇತ್ತುದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶನದ ನಿರ್ಮಿತ್ತ ನಡೆಸಿದ ಶ್ರಮಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಂ. ಮಹೇಂದ್ರ ಕುಮರ್ ನ್ಯಾಯಾಚಾರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅವರ ಮಾಧನ್ಯೇ ಅನುವಾದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು:

“ಮಹಾಬಂಧ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ ಪಡೆದು, ಅದರ ಟೀಕೆ ರಚಿಸುವ ಪರಮ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಫುವುದೆಂಬ ಆತೆ ಸ್ವಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೈನಧರ್ಮದ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪ್ರಾತಃ ಸೃಂಖಳೀಯ ಪೂಜ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ ೧೦೮ ಶ್ರೀ ಶಾಂತ ಸಾಗರ ಮಹಾಮುನಿವರ್ಯರ ಪವಿತ್ರ ಅಶೀವಾದ ಬಲದಿಂದ ಈ ಮಂಗಲಮಯ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮಾದ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವಶವಾಗಿ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸಂಭವವಿದೆ. ವಿಶೇಷಜ್ಞ, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಂಶೋಧನಾರ್ಥದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಲಿತ್ಯಗಳೇವೆಡುವುದು ಅಸಂಭವವಲ್ಲ - ‘ಕೋನ ವಿಮುಹ್ಯತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸಮುದ್ರೇ’”

ಮಹಾಬಂಧ- (ಮಹಾಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ) ಪ್ರಥಮ ಭಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಾಧಿಕಾರವು ಹೀಂದೀ ಅನುವಾದಸಹಿತ ಪಂ. ಸುಮೇರು ಚಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ, ಬಿ.ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಸಿವನಿ ಅವರಿಂದ ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ, ಕಾಶೀ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸನ್ ಗಣಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಯಿತು. ಈ ಮಹಾಬಂಧವು ಏಳೂ ಗ್ರಂಥಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮುಷ್ಟೆಂಟು ಗ್ರಂಥಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ಫಟ್ ಖಿಂಡಾಗಮ ಮತ್ತು ಕಸಾಯಪಾಹುಡ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಅವುಗಳ ಪರಂ ಪರಾನುಗತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಧವಲಾ ಹಾಗೂ ಜಯಧವಲಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳ ಶ್ರವೇಣೀ ಸಂಗಮದಂತೆ ಪ್ರಪರ್ಹಿಸಿವೆಯೆಂಬುದು ಈಗ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ . ಶ್ಯಮಕಂದರು ಪ್ರಕೃತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕಣಾಟಕ ಭಾಷಾಮಿಶ್ರಿತ ‘ಪದ್ಧತಿ’ ಎಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನ ಹಾಗೂ ತುಂಬುಲೂರಾಚಾಯರು ಅಳ,೦೦೦ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಮಾಣದ ‘ಚೂಡಾಮಣಿ’ ಎಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೆಂಬ ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿದಂತಹುದಾಗಿದೆ.

ಫಟ್ ಖಿಂಡಾಗಮದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹವಾದ ಗೊಮ್ಮೆಟಸಾರಕ್ಕೆ ಚಾವುಂಡರಾಯ ಮತ್ತು ಕೇಶವವರ್ಣಯವರುಗಳು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನ ರಚಿಸಿದ್ದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಶವವರ್ಣಯವರ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಈಗಲೂ ಉಪಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷೆ ಆಷಣ ಪ್ರಕೃತವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಧವಲಾ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಿಶ್ರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳ ರಚನಕಾರರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನವರು ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಉಳಿದು ಬಂದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತಾಡಪತ್ರದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯವು, ಹಾಗೂ ಇವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಲಭ್ಯ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿರದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ (ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ) ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭಷ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸಂದಿರುವ ಮಹಾನ್ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನಂಟು ಅಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹಿಂದೀ

ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪಾಂಡಿತರಿಂದ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ. ಆ.ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯಯರ ಹೆಸರು ಈ ಪಂಡಿತವರು ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯಂಬುದು ತುಸು ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸ್ವತ್ತಿನಂತೆ ಉಳಿದು ಬಂದು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುದು ಸಹಜ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ‘ಆಗಿದೆ’ ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಮಾತ್ರದ ಸತ್ಯ. ‘ಆಗಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವುದು ಅಧಿಕತರ ಸತ್ಯ; ಪೂಜ್ಯ ದಿ. ವಿದ್ವಾನ್ ಎ. ಸುಭ್ರಯ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು, ಧವಲಾಸಹಿತವಾದ ಷಟ್ಕಾ ಖಂಡಾಗಮ-ಜೀವಟ್ಟಣಾದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗದ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಏರಡು ಬೃಹದ್ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಅನುವಾಧ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಶೋಧನ ನಿರತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಪೀಠಿಕೆಗಳಿವೆ. ಇವರು ಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳಿದ ಜೈನ ವೇದ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಮಹಾ ಮಹೋಪಾಠಾಯರಾಗಿ, ಪಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭ್ಯಂತರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಈ ಕೃತಿ ರಚನಕಾರನಾದ ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕರಿಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯತ್ತ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಾಮರಾಚೀರ್ಯದ್ವಾರಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಥಮ ಪೂರ್ವಸರರಾಗಿದ್ದು ಅಪಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತಿರು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ‘ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್’ ಎಂಬ ಸನ್ನಾನ ಪಡೆದರು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಇವರು ‘ಸಿದ್ಧಾಂತಾಚಾರ್ಯ’ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಇವರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ಷಟ್ಕಾ ಖಂಡಾಗಮ-ಧವಲಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಭಾಗದ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ದರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಇವರ ಸತೀಮಣಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿಯವರು ಮಹಾಪ್ರೇರಕರಾಗಿದ್ದು ಇವರನ್ನು ಅಪಾಳ ಗೌರವಾಧಿಪೂರ್ವ ಸತ್ಯರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ . ಆತ್ಮನಿಗೆ ಚೇತನವಿದ್ದಂತೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚೇತನವಾಗಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್

ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಾದ ಅನಂತರ ಇವರು, ಚಾಮುಂಡರಾಯನ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ‘ಅಭಿನವಕಾಳಲಾದೇವಿ’ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಭೂತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿ ನೆರವಿತ್ತ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸತೀಮಣಿ ಹೇಮಾವತಿ ಅಮೃತವರು ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಗುರುಭಾವದಿಂದ ಸನ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದಾಗಿದೆ. ಚಾಮುಂಡರಾಯನಿಂದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಭುವನ ಮನೋಹರ ಗೊಮ್ಮೆಟೇಶ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನೇಮಿಚೆಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಷಟ್ಕೋಂಡಾಗಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಗೊಮ್ಮೆಟಸಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಉದಪೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡರಾಯನು ತನಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಉಪದೇಶವಿತ್ತ ಗುರು ಶ್ರೀಮನ್ನೇಮಿಚೆಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತವರೆ ಪಾದಾಚನೆ ಮಾಡಿರುವನೆಂಬ ಇತಿಹಾಸವು ‘ಚಾಮುಂಡರಾಯಾಚಿತ್ತಪಾದಪದ್ಮ’ ಎಂಬ ಉತ್ಸವಿಯಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಕ್ಷತರವಾದ ಫೌಟನೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಕಾರರಾಗಿ ಅಭಿನವ ಚಾಮುಂಡರಾಯ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತನಾಮ ಭಾಜನರಾದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಹೆಗ್ಡೆಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಭೂತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಷಟ್ಕೋಂಡಾಗಮ- ಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಏರಡನೆ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನವಾಗುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿರುವರೆಂಬುದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಭೂತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಪಾರ ಆದರ ಗೌರವಭಾವದಿಂದ ಸತ್ಯರಿಸಿ ಸನ್ನಾನ ಮಾಡಿದುದು ಚಾಮುಂಡರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗದ ಪುನರಾವರ್ತನವೆನಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಂಧ (ಮಹಾಧವಲ) ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಬೆಳಕು ಕಾಣುವರೆ ಮಾಡಿದ. ‘ನಡೆದಾಡುವ ಮಂಜುನಾಥ’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದಿದ್ದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಕಾರ್ಯಾಂಶಿತಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಾಶನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮಹೋದಯತ್ಯರಿಂದಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭ. ಮಹಾವೀರನ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಉಪದೇಶ ಸಹಿತ್ಯದ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ, ಹಾಗೂ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಚನೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ (ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ) ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಪುಷ್ಟಿದಂತ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದಯಿತು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಹಿತ್ಯದ ಪುಷ್ಟಿದಂತ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಈ ರಚನೆ ವೋಟ್‌ ಮೊದಲನೆಯದೂ ಪ್ರಾಚೀನತಮವಾದುದೂ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ರಚನೆಗಳಿಲ್ಲವಾ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೇ ಆಗಿವೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಕಾಲ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಾಧನೆ, ಪ್ರೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಉಜ್ಜ್ವಲ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

ಸತ್ಯೇಮು ಮೈತ್ರೀಂ ಗುಣೇಮು ಪ್ರಮೋದ, ಜೀವೇಮು ಕೃಪಾಪರತ್ವಂ ।

ಮಾಧ್ಯಸ್ಥಭಾವಂ ವಿಪರೀತವೃತ್ತಿ ಸದಾ ಮಮಾತ್ಮಾ ವಿದಧಾತು ದೇವ ॥

ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಿತಸಾಧಕ.

ಪರಿಶೀಪ್ತೆ ೧

ಪ್ರೌಢೇಸರ್ ಎಸ್. ಪದ್ಮನಾಭಜ್ಯೇನಿ

ಅವರ ‘ದಿಜ್ಯನ ಪಾತ್ರ ಆಫ್ ಪ್ರೈರಿಟೀಶನ್’

(ಪುಟಣ-೪೦) ಶೈತಾಂಬರ ಮತ್ತು ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಮತಭೇದಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ:

೧. ಸರ್ವಜ್ಞ ಜಿನನು, ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅನುಸಾರ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಕ್ಕೆ ತಾತ್ಪ್ರಕವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾಗುವುದಾದ್ದರಿಂದ (ಭೋಜನ ಮುಂತಾದ) ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶ್ರೀಯೆಗಳೂ ಅವನಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪವಾಢರೂಪದ ದೊವ್ಯಾಧ್ವನಿಯ ಮೂಲಕ ಉಪದೇಶಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಶೈತಾಂಬರರ ಪ್ರಕಾರ ಅವನು ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಆನಂದವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದು ಜೊತೆಗೆ ಸಾಧಾ ರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಧಾರಣ ಶ್ರೀಯೆಗಳಲ್ಲಿ- ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವನು.

೨. ದಿಗಂಬರರು, ಹೆಸರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯು ಪಾಲನೆಗಾಗಿ, ಮುಕ್ತಿಸಾಧಕವಾಗಿ ನಗೃತೀಯನ್ನು ಅಗತ್ಯದ ವಿಧಿಯನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಶೈತಾಂಬರರ ಪ್ರಕಾರ ನಗ್ನತೆ ನಿಬಂಧಿತವಲ್ಲ, ಏಷ್ಟಿಕೆ.

೩. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವಚ್ಚಪ್ರಾಯ ದಾಧ್ಯದ ಶರೀರ ರಚನೆ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮೊಕ್ಷ ಹೊಂದಲಾರರೆಂಬುದು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ದಾಧ್ಯವುಳ್ಳ ಪ್ರರುಷ ಶರೀರವನ್ನುಮುಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬುದು ದಿಗಂಬರರ ಅಭಿಮತ. ಶೈತಾಂಬರರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದ್ದೀರ್ಘ ಅಹಂತೆಯ ದೇಹರಚನೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೂ ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದಬಹುದು.

ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಲ್ಲದೆ ಭಿಕ್ಷಾಚಯೀ ಮತ್ತು ಆಹಾರಸ್ವೀಕಾರ ನಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎರಡೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುಮನಾಹಂವಾಗಿದೆ.(ದಿಗಂಬರ ಮುನಿಗಳು ಪಾಣೀಪಾತ್ರರು ಎಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗತಿ.)

(ಪುಟಜಿಗ) ದಿಗಂಬರರು ‘ಷಟ್’ ಖಂಡಾಗಮು’ ಮತ್ತು ‘ಕಷಾಯ ಪ್ರಾಭೃತ’ ಎಂಬ ಎರಡು (ಕೇನಾನಿಕಲ್) ಆಗಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ (ದಿಗಂಬರ) ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು

ಅಂಗ ಮತ್ತು ಅಂಗಬಾಹ್ಯ (ಆಗಮ) ಗ್ರಂಥಗಳು, ಕೃ.ಶ. ಅನೇ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಪೂರ್ವಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ 'ಪೂರ್ಣರೀತಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದುವು (ಟೋಟಲಿ ಲಾಸ್ಟ್) ಎಂಬ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ఏనే ఇరలి అద్యష్టవైవాగి (ఆగమగళ) నష్టపు పూర్ణారీతియదాదుదాగిల్లా. దిగంబరు, ప్రాయశః (ఆగమగ్రంథగళు పూర్ణవాగి నష్టవాదుపు ఎంట) ఈ అభిమతమన్న మోదలిగే, అవర ప్రతిష్ఠందిగళాద(ర్ఘవల్న) ఓదిదాగ అవరిగే ఆళ్ళయణవాయితు. తీర్చ బ్రహ్మసూరి శాస్త్రగళు జమునా దేశద జనరిగే గ్రంథగళన్న కొట్టిరుపుదన్న తిలిదు మత్తు ఈ గాథియ అధికమన్న ఓది సేట్ట జీయవాగిగే ఉత్సాహవమన్నంటుమాడితు. (ఆధార జ్యేన బోధక పత్రికో)

ಈ ಮಾನ್ಯರು ಭ. ಗೋಮೃತೇಶ್ವರನ್ ‘ವಿಸಟ್ಟು ಕಂದೊಟ್ಟಿ...’ ಪ್ರಕೃತ ಸ್ತೋತ್ರದ
ರಚನಕಾರರಾಗಿರುವರೆಂದು   ಅನ್ಯತ್ವ   ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಗಳಿಗೆ.   ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ
ಪ್ರತಿಲಿಪಿಕರಣದಲ್ಲಿ   ಇವರು   ಅಗ್ರೇಸರರಾಗಿದ್ದು   ಈ   ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ   ಭಾಗಿಗಳಾದ   ಇತರ
ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ   ಇವರಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ   ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

၇. ସତ୍ୟରୂପକା ଏ-ପ୍ର. ପ୍ଲାୟ. ଗ-ଗଳ ମୁଖ୍ୟ ଷଟ୍ ଲିଂଦାଗମ-ସତ୍ୟ ପ୍ରରୂପକା ର କନ୍ଦିତ ଭାଷାନୁଵାଦ-ଶ୍ରୀ ସୁଭ୍ରଯ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ , ପ୍ରସ୍ତୁତନା ପ୍ର. ଗେୟ-ଗେୟ।
  ୮. ପ୍ରୋ. ସୂ ସୁଭ୍ରଯ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କ. ଭା. ଅନୁଵାଦ, ଷ.ସ.ର ପ୍ରସ୍ତୁତନ ପ୍ର. ଗଜିନ୍- ଗଜିନ୍ ମୁଖ୍ୟ ଷ. ଜୀ. ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣାନୁଗମ ଭାଗ ଇ, ପୁସ୍ତକ ଇ, ପ୍ରକାଶନ

ಜೈನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಕ ಸಂಘ, ಸೋಲಾಪುರ-೨. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪ್ರ. ೧೩-೧೪, ಮತ್ತು
 ‘ಮಹಾಬಂಧ’ ವಾಲ್ಯೂ ಇ ಸಂ.ಪಂ. ಸುಮೇರುಚೆಂದ್ರದಿಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಭಾ. ಜ್ಞಾನ ಹೀರ
 ಪ್ರಕಾಶನ, ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ, ಪ್ರ. ೩೨-೪೦

- ಉ ಮೇಲಾಣಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.
- ಇ ಪ್ರಾ. ಸೂ. ಕ. ಪಾಹುಡ, ಸಂಪಾದಕೀಯ ವಕ್ತವ್ಯ, ಪ್ರ. ೧೦.
- ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರದ ಕಲ್ಲು ಚಪ್ಪಡಿ ಹಾಸಿದ್ದ ಹೀರವಿದ್ದುತ್ತು.
 ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಸದಿಯ ಅಂಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದ ಸಭೆ
 ಸೇರಲು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರವಂಚೆಳಗುಳಿದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಮತವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ
 ದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆಯಲ್ಲದೆ
 ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಭಟ್ಟಾರಕರ ನಿವಾಸವು ಅಕ್ಷನ ಬಸದಿಯ ಪ್ರಕಾರದ ಹೊರಗಡೆಯ
 ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿ ಬಸದಿಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಸುದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಿತೆಂದು
 ಹಿರಿಯರು ಹೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಪೂರ್ವಕ ಸಿದ್ಧಂತ ಬಸದಿಯ
 ಮೂಲತಃ ಸಿದ್ಧಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಶ್ರತಭಂಡಾರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಉ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ನೋಟ್ ಬುಕ್ಸನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೇ.ಇದರ ಮುಲವನ್ನು
 ಗರುತಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಷಟ್ ಖಂಡಾಗಮ, ಜೀ- ಸ್ಥಾ- ದೃವ್ಯ-
 ಪ್ರಮಾಣಾನುಗಮ-ಪ್ರಸ್ತರ ಇರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಪ್ರ.೫-೬ ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.
- ಉ ಈ ಸಿದ್ಧಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಂಕಾಪುರದಿಂದ ಬಂದುವೆಂದೂ
 ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇ (i) ಬಲ್ಲಾಳ ಕ್ಷೋಣಿಪಾಳಂ ವಳಿತ ಬಲಿಬಲಂ ವಾಚಿಭಿವೇಂಬಿತಾಜಿಂ ರೋಗಾವೇಗಾದ
 ಗತಾಸುಸ್ಥಿತಮಪಿ ಸಹಸೋಲ್ಲಾಘಾತಾಮಾನಿನಾಯ
 (ii) ಯೇಷಾಂಶರಿರಾಶ್ಯತೋಪಿ ವಾತೋರುಬಿಃಪ್ರಶಾನ್ವಿಂ ವಿತತಾನ ತೇಷಾಂ । ಬಲ್ಲಾಳ
 ರಾಜೋತ್ತಿತ ರೋಗಶಾಂತಿರಾಸೀತ್ ಶಿಲ್ಪಿತತ್ವಮಭೇಷಜೇನ.

೧೦ ಪೂಜ್ಯ ಮುನಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಗಂಗ ನಿಯಮಸಾಗರ ಮುನಿ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಸಂಪಾದಿತ ಕನ್ನಡಾನುವಾದಿತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿನವಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ, ತುಮಕೂರು- ಇವರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ‘ಮೂಲಾರಾಧನಾ’ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಶ್ರೀ ಕರ್ಮಣೋಗಿ ಚಾರು ಕೀರ್ತಿ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ ಭಟಕ್ಕಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳ ಇವರ ಮುನ್ಮಡಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ.

11) 'S@±S@±uμ°i®, ūmy®Ô°...S- i®±q®±U w®iμ°...S- 1987. Cu®S® ūS-°y®; wμ°i±X®°u®ä >u-Ü°q® X®N®äi®rA‡®±S®± ūμ²U°q®äu® ūX®wμ i®³/4- mu®UŠμ°...±u®NμÈ ūμ²i®±ahs- ūS® i®±±°q- u® N®³rS®;® N®q®³A q®æu® ...SμI CŠ®±i®°qμ, y®½i®Äy®S®°y®S- w®±S®q®i- u® ‡®³/4- i®³/4uμ° EOEμå°Q uμ²Sμ‡®±±i®¹/4vCå. ūμ²iμ±āgμ°y®æS®w® y®ärC- ūy®w- ūæ®š- ä...U ūS®i®³/4- ūS®°,,Ä®u® ūS®i®±‡®±u®ªå iμ²u®C ,,-<Sμ D ūμ²U°q®äi®w®±Y wμ°. X®°. >. X®N®äi®rA‡®±i®S®± ūμ²i®±āgμ°y®æS® i®±²rA Cî®S®± „μhÔi®w®±Y 'S®±i®±ah >oe®S®' H°u®± oeμš®>u- UŠμ. Bu®Sμ D ūμ²U°q®äu®ªå 'i°S®Ä³/4- ‡®±C' (i°uA- åX®C) H°u®± oeμ°š®>uμ. D „μhÔNμÈ D oeμš®S®± Oä. y®. 16wμ y®q®i®³/4- w®u® Aw®°q®S®u®ªå ...;®NμSμ ...°vum‡®±Cåuμ Au®OÈ°q® y®½i®Ä,,A- i‡®³/4- T A©å H°u®± oeμ;®C± BuA- ūS®iμ. Bu®U<°u® D ūμ²U°q®äi®¹/4 Oä. y®. 16wμ° y®q®i®³/4- w®u® Aw®°q®S®u®ªå ‡®μ±° ūS®X®wμ‡®³/4- Tuμ H°u®± r¢‡®±,,μ°N- S®±i®¹/4u®±. Cy®Pq®Uw- C±È r°s®Ä°N®S®S® BŠ®uA®wμ oe- S®² ūμ²i®±āgμ°y®æS® BŠ®uA®wμ AÇ®ÔN®S®;μl®wμ ūμ²U°q®ä c‡®±i®³/4- OE- vS®;®² ūS®q®i- Tīμ. Cî®¹/4S®;®ªå y®är‡®μ²u®S® ūS®X®w®N- ūS®w® oeμš®S®w®±Y B‡®³/4- ‡®± AÇ®ÔN®u®ªå ūS®²X®äi- T oeμ°eμ. ūμ²i®±āgμ°y®æS® BŠ- uA®w- C®ÔN®lμl®wμ ūS®q®i- T ūS®±i® ūμ²U°q®äu®ªå ūS®±i® (y®u®ä11) `...äoe®äš®²<' H°... oeμš®S®± Cu®S® ūS®X®w®N- ūS®S® oeμš®S- T ūS®, μNμ°u®± ūS®²Yq®i- ūS®±q®Uuμ. Cy®Pq®Uw- C±È `r°s®Ä°N®S® BŠ- uA®w- ' N®³r‡®± i®±±w®±Y m‡®±ªå (y®¹/₄. 2) ``Cy®Pq®Uw- C±È r°s®Ä°N®S® BŠ- uA®w- ūS®äo's®i®w®±Y iμ°. ūμ²o...Ä°y- ,US®;®i®S® q®°uμ iμ°. ...äoe®äš®²<- ,US®;®i®S®± i°.x°.y®N® 2368S®ªå ūS®Y, y®½rA‡®³/4- mu®Sμ°u®± Aî®S® K°u®± y®u®äv°u®

S μ^2 q⁻U S®±q®U uµ'" H°u®± œµ°œuµ. D BŠ⁻uÂ®wµ AÇ®ÔN®S®;®^aå
S μ^2 î®±âgµ°ý®æŠ®w® BŠ⁻uÂ®wµ;®±± šµ°œuµ. Cu®Š®^aå `uµ^{2o}...Á^aoý®' œµš®Š®±
î®±qµÙ î®±qµÙ y®ä;®±±N®Ùí⁻Tuµ. Cu®^ou® D AÇ®ÔN®u® N®q®³ Á
...äœ®âš®² $\langle$ (ý⁻>ô) Aî®Š®± q®î®±â î®±S® `uµ^{2o}...Á^a (ý⁻>ô) Aî®Š® œµš®Š®w®±Ý
S μ^2 î®±âgµ°ý®æŠ®w® y®ä;®^{3/4} Á;®± œµš®Š®±S®;®Œµ²å^ou⁻T
š®^o;®^{2o}d>Š®±î®Šµ^ou®± rç;®±...œ®±u⁻Tuµ. D H©å N⁻Š®oS®œ^ou®
S μ^2 î®±âgµ°ý®æŠ⁻ Ç®ÔN®uµ²l®wµ š®^oS®q®í⁻TŠ®±î® `iš®ÔN®^olµ²hÔ..'
š®±Ùr;®±± î®^{3/4} w®ä þ° ...äœ®âš®² $\langle$ ý⁻>ôS®;®î®Š® Š®X®wµ;®^{3/4} Tuµ H°u®±
xuÂ®Á^aš®...œ®±u⁻Tuµ'